

Szerkesztőség kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József tőrcsög-ut) 4.
Telefon: 151, Sörgöncim: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lei. Külföldre havonta 50 Lejjel több. :: Egyes szám 5 Lei. Vasárnap 6 Lei. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint ::

XLVL évfolyam, 216. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szerda, 1931. szeptember 23

A bebörtönzött arany

Amikor a vasut, a rádió, a repülőgép és a kábelök titokzatos tengeralatti hálózata egyetlen gazdasági egységbe fogja össze az egész világot, lehetetlenség továbbra is fenntartani a gazdaságpolitika harcainak eddigi eszközeit a világpolitikában. A világháborús kitörése óta a gazdasági háború vasárnapi összeomlásáig a technika oly magas fejlődési fokot ért el és oly grandiózus eredményeket produkált, amelyek egyszer s mindenkorra eltemették a nemzetközi diplomácia régi, titkolódzó manőverének módszereit s ahogy egy napig sem titkolhattak el fontos határozatokat az egész világ előtt, úgy nem sikerült eltemetni a világgazdasági hitelkrízis-hullámok hirtelen feltörődszának tünetét sem.

Ami Angliában történt, az a világháború nagy elszámolásának kezdetét jelenti. Számításokat csináltak már eleget Genfben, Locarnóban, Versaillesben, Chequersben és még jó pár helyen a világnak, de senki sem várta, hogy a krízis borzalmas arca a legelőkelőbb állami jegybank, az aranyglóriájú Bank of England lezárt trezorjai mögül fog hirtelen rángyorogni a konferenciákra. A világ aranytermelésének 90 százaléka — mintegy nyolcvanmillió font évente — Angliáé és gyarmataié volt. Amidőn éppen Anglia bankja tagadja meg az aranyfizetési kötelezettség további vállalását, ez az arany világesődjét jelenti pillanatnyilag. Az aranyét, amely a francia, a svájci és az amerikai bankok páncélszekrényében elzárva az érték lüktető elevenségét, produktív élere helyett a holt anyag dermedtségébe kényszerül. Franciaország pénzügypolitikai nagy spekulációja, az arany elrejtése és felhalmozása azonban kétélű fegyvernek bizonyul, amint a következmények mutatják. Mert ha a világgazdaság arra kényszerül, hogy más fizetési értékemért állítson a lecsúszott és elrejtett Bálvány helyett, az aranyat elrejtő spekuláció egyik napról a másik napra arra ébredhet, hogy amit elrejtett, az nem egyéb, mint egy lágy, sárgafényű fém, amellyel nem tud majd mit kezdeni.

Nyílt színt kell vallania mihamarabb a világ láthatatlan urainak, ha csak azt nem akarják bevárni, hogy a megingott aranybálvány eltörjön őket zuhanásában. A frankkontremin gazdaságpolitikai taktikáinak általános kárait nem tudhatja kiheverni az adósságaiban fuldoló kontinens. Franciaország pillanatnyilag kétségtelenül a világpolitikai helyzet urának látszik és Flandin ma talán rettegettebb ura Európának, mint volt Napoleon. De ennek a nagy kalandnak túlnagy ára van s ha jelenleg a magyarok, a németek és az olaszok után az angolok kerültek sorra, nem késlekednek azzal, hogy még a történelmi nimbusz feláldozása árán is összeszorított fogakkal hársítsák el a francia csapásokat. Egyetlen gesztussal sem utalnak arra, hogy tudják, hogyan írja a széi: de a pénzügyileg sakkba szorított országok csak egyszer csak ki kell vergődniük a mostani függő és szorongatott helyzetükből. Franciaország két jóbarátot szerezhetett volna békülékeny és okos gazdaságpolitikával Angliában és Németországban: ehelyett azonban kettővel több elkéseredett ellensége támadt, akik egyelőre a szorongatott adós kényszerű mosolyával hajlonganak Flandin ur előtt. Ha azonban egyszer megszűnik ez a mosoly, akkor meg fog bukni irgalmatlanul az egész vad gazdaságpolitikai hazárdjáték, amelyet Flandin képvisel. Franciaország komplikált külpolitikai nehézségeit egész rendszerével együtt,

Angliában ismét megnyitják a tőzsdéket

Párisban ma már jegyezték az angol fontot — Amerika bizalommal tekint az angliai események elé — Megállapítják egyes értékpapírok minimális árfolyamát — Az angol válság okai — Franc aország nem ad kölcsönt Angliának — Argetoianu pénzügyminiszter szerint, a font helyzete semmiféle befolyással nem lehet a lejre

A Banca Nationala hivatalos kommunikéje

Londonból jelentik: A világpiacra nem sikerült megakadályozni az angol font rohamos zuhanását. Párisban újabb tíz százalékos esett a mai napon az angol font, Newyorkban pedig 5 dollárról 4 dollárra zuhant. Az angol politikai körök összefognak a helyzet megmentésére. Hír szerint Henderson belép a nemzeti kormányba, ahol a belügyi tárcát vállalja el. Laval francia miniszterelnök Pertinax szerint benyújtott a francia kormánynak egy négymilliárdos kölcsöntervezetet Anglia számára, melyet a kormány ma megszavazott. Szó van arról, hogy Németország is feladja az aranyvalutát. Washingtonban 3.5 dollárra esett az angol font. A francia sajtó attól tart, hogy újabb válságot idéz elő az angol font zuhanása Németországban, Ausztriában, Magyarországon és Olaszországban és felszínre veti ismét a nemzetközi tartozások és a békerevizio kérdését.

Laval amerikai látogatása

Párisi jelentések arról számolnak be az angol fontkrízissel kapcsolatban, hogy Laval amerikai meghívása csakis ezzel állhat összefüggésben. Első eset ugyanis, hogy Amerika hivatalosan meghív egy idegen államfőt s ez a meghívás csak annak tudható be, hogy Laval amerikai látogatásának eredményétől az egész világ egyensúlya függ.

Bucurestiből jelentik: Argetoianu bel- és pénzügyminiszter ma délelőtt magához kérte a bucaresti sajtó munkásait, akik előtt hosszasan nyilatkozatot tett Anglia pénzügyi katasztrófájára vonatkozólag. A pénzügyminiszter ismertette az angol fontkrízis történetét, amely Franciaország és Amerika támogatása ellenére sem

volt megakadályozható s a párisi tőzsdén a fontnak alig 100 frank volt az ára, míg nálunk viszonylag még jó árnívón mozgott a zuhanó valuta, amennyiben 670 lejre ért. Rámutatott Argetoianu arra is, hogy a font árfolyamának alátámasztására kétségtelenül határozott akció indul meg mindenütt és ennek eredménye nem várakoztat soká magára. Ezután a fontesés romániai hatásáról tett nyilatkozatot Argetoianu. Hangsúlyozta, hogy a font helyzete a lejre semmiféle befolyással nem lehet, tekintettel arra, hogy amikor a lej stabilizálási szerződését készítették, szigorúan vigyáztak arra, hogy az ország valutája ne függjön egyetlen külföldi pénzügyi szituációjától sem. Nem tagadható — állapította meg Argetoianu — hogy a fontkrízis bizonyos következtetéseket Romániában is maga után von, különösen a fontsterlingben kötött tranzakcióknál, azonban jelentékeny hatást nem gyakorolt a piacra, mert az államnak csak fizetnie kell fontban, míg követelesei niessenek angol valutában.

Majd a költségvetésről nyilatkozott és elmondotta, hogy most a realitás hűdétét készíti el, amely 25 milliárdos lesz. Apellált az ország egész sajtójához, amelyet arra kért, hogy ne közöljön kellőleg nem ellenőrzött híreket az ország pénzügyi viszonyaira vonatkozólag, ellenkezőleg nyugtassák meg a közvéleményt, annál is inkább, mert a nyugtalanságra semmi ok.

Argetoianu a nyilatkozat után a Banca Nationala palotájához sietett, ahol a jegybank vezetőivel egészen délig tanácskozott és ezután a Nemzeti Bank kommunikéjét bocsájtott ki a következő tartalommal:

A Banca Nationala aranyfedezete magasabb, mint amennyit a törvény megállapít

„A közvélemény teljes tájékoztatása végett, amelynek körében a fontsterling esése bizonyos fokig aggodalomba ejtett, a Banca Nationala a következőket kívánja leszögezni:

1. A Banca Nationala tiszta aranyfedezete 31.66%, a törvényesen előírt 25% helyett.
2. Az arany és az aranydeviza fedezet jóval felette van a 35%-nak, amely a törvényesen megállapított fedezeti aranypercent. Ebben azonban még nincs beleszámítva az angol fontkészlet sem, amivel a fedezeti százalék még nagyobb.

A Banca Nationala helyzete tehát szilárd és a lej helyzetét semmiféle külföldi valutahullámzás nem befolyásolhatja.”

Az Epoca érdekes megjegyzéssel kíséri Argetoianu nyilatkozatát és azt írja, hogy Argetoianu a sajtó előtt tett nyilatkozatában hangsúlyozta azt is: vagy sikerül létrehozni a 25 milliárdos költségvetést, vagy pedig átadja helyét.

Az Adeverul hosszabb szövegben foglalja az angol font esése folytán beállott romániai helyzettel és megállapítja, hogy az ország nyugodt. A devizapiacokon ugyan nincs forgalom, ami érthető is, hiszen a külföldi tőzsdéken beszüntették a jegyzést. Az értékpapírtőzsde árai ismét csökkentek és ezért a tőzsde tanács foglalkozni kíván olyan megeendő intézkedésekre vonatkozólag, amelyek a további esést megakadályozzák.

Genfben jelentik: Annak ellenére, hogy a pénzügyi bizottság ülészakát tulajdonképpen már befejezte a bizottság, az angol események következtében továbbra is együtt marad, hogy

megtegye az esetleg szükségesnek mutatkozó intézkedéseket. A Népszövetség pénzügyi bizottsága ugyanis előreláthatólag fel fogja szabítani a Nemzetközi Fizetések Bankjának letétben heverő, Anglia számára beüzentett, de a moratórium következtében nem folyósított jóvátételi összegeket. Tény azonban az is, hogy ezek az összegek oly csekélyek, hogy azoknak kifizetésével az angol pénzügyi helyzet szilárdításán nem lendítene sokat a Népszövetség. Végső esetben azonban a Népszövetség pénzügyi tanácsa mégis kénytelen lesz ezekhez az összegekhez nyulni.

Franciaország nem ad kölcsönt Angliának

Különös érdeklődésre tarthat számot a francia felhivatalos távirati ügynökségnek, a Havasnak az a jelentése, amellyel megcélolja azt, minthogyha Franciaország Amerikával közösen Angliának újabb kölcsönt akarna nyújtani. Célja a francia felhivatalos azt is,

Mintha az angol válságot a francia és amerikai aranyfelhalmozás idézte volna elő. A Havas sokkal valószínűbbnek tartja azt, hogy az angol válságot azok a kapkodásszerű intézkedések idézték elő, amelyeket az angol kormány a bányarésztvények stabilizálásának érdekében jogatosított.

Mesterségesen idézték elő a válságot

A Reuter idézi a Times and Tide cikkét, amely szerint a válságot a disszidens munkáspárt bizonyos faktoral mesterségesen idézte elő, ezzel akarván diszkreditálni Macdonald nevesítéses kísérletét.

Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank a fontot sem nem jegyezte a mai napon, sem nem vásárolja, sőt semmiféle üzleteket nem köt angol fontban.

Londonból jelentik: A londoni értéktőzsdét holnap megnyitják. Amsterdamban ma már megnyitották a tőzsdét, ahol a forgalom a normális mértékben bonyolódott le. Párisban ma jegyezték a font árfolyamát, amely 104 $\frac{1}{2}$ és 105 között mozgott. Páris hangulatát főleg az befolyásolta, hogy Amerika bizalommal tekint az angliai események fejleményei elé.

Snowden pénzügyi kancellár az aranystandardról szóló törvényben kapott felhatalmazás alapján valutazárkötést rendelt el egész Anglia területére. A rendelet értelmében angol állampolgárnak, vagy Anglia területén lakó idegének nem szabad Angliában idegen valutát venni. Kivéve, ha a vétel kereskedelmi szükségletek fedezésére, szeptember 21-ike előtt kötött szerződések teljesítésére, és szertu utazások, vagy pedig személyes szükségletek fedezésére történik.

A tőzsdéket az egész országban ismét megnyitják

A tőzsdéket egyébként holnap egész Angliában megnyitják. A mai napon az ügynökök csak készpénz ügyleteket bonyolítottak le a tőzsdék környékén. Az árak általában csökkenő tendenciát mutattak. Érdekes megemlíteni, hogy az aranszéli értékpapírok is azok között voltak, amelyek kényeges árfolyam-vesztést szenvedtek. Hír szerint bizonyos érték-

papírok árfolyamait a holnap nap folyamán minimálni fogják, vagyis bizonyos arfolyamokon alul ezek az értékpapírok nem lesznek áruba bocsáthatók.

A Press Associated valószínűnek tartja, hogy az élelmiszerek drágításának megakadályozására a kormány az 1920-as szükség törvény alapján árszabályozó rendeletet fog életbeléptetni.

A bankok forgalma egyelőre csendes. A Déli Vaspályatársaság a külföldi vonalakra a díjszabásokat felemelte. Az utazási irodák a külföldi utazások díjait egyelőre husz százalékkal emelték.

Panait Istrati két regényét állam és társadalmi rend elleni izgatás címén elkoboztatta a budapesti ügyészség

Alig néhány száz darabot sikerült csak lefoglalni a könyvekből, mert nagyrésze már elfogyott

Budapestről jelentik: Az ügyészség ma elkoboztatta Panait Istrati világhírű román író „A Szovjet 1930-ban” és „Helytelen utakon” című regényeit, állam és társadalmi rend elleni izgatás címén. A két könyv 6600 példányban jelent meg a budapesti Genius kiadásában, azonban csupán néhány százat tudott az ügyészség lefoglalni, mert a többi mind elkelt.

Allami munkákkal csökkentik Magyarországon a munkanélküliek számát

Megállapították a belügyi tárca költségvetését — A kormány mindent elkövet, hogy enyhítsenek a munkanélküliségen

A Jegybank nem állapított meg külön árfolyamot a pengőnek s az aranypengőnek

Budapestről jelentik: A kereskedelmi miniszter ma nyilatkozott a sajtónak. Kijelentette, hogy a legközelebb meginduló utépítési munkálatoknál ezer munkást alkalmaz az állam és így a munkanélküliek száma nagy csökkenést mutathat fel. Általában mindent elkövet a munkanélküliség enyhítésére.

Budapestről jelentik: A hatós bizott-

ság ma a belügyi tárca költségvetését 77.370 pengőben állapította meg.

A fővárosban ma olyan hírek terjedtek el, hogy a Magyar Nemzeti Bank különböző árfolyamot állapít meg a pengőnek és az aranypengőnek. Illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján a Magyar Távirati Iroda közli, hogy a fenti híresztelések minden alapot nélkülöznek.

Földrengés

Írta: PIERRE VILLETARD

Savourel közönyösen tette le az estilapot. — Földrengés... Dél-Amerikában... jegyezte meg.

Meglepetve láttuk, hogy Paul Durtal barátunk erre a valamennyiünket hidegen hagyott híradásra megreszkedett és észrevehetően elsápadt. Mintha maga is érezte volna, hogy magyarázattal tartozik, így szólt:

— Ezek a messze távolban lejátszódott katasztrófák az embereket általában nem befolyásolják. Csak az reszket belé, aki már átél hasonló kegyetlen pillanatok... Mint én!

Kérdő tekinteteink keresztüztüében cigaretára gyújtott és sóhajtvá folytatta:

— Néha a legszebb álmok beteljesülésében rejtőzik a legmélyebb tragikum... Mint az én esetemben! Kora gyermekkorom óta arról álmodoztam, hogy valaha eljussak Jávába. Huszonhárom éves koromban teljesült a dédelgetett álmom. Egyik nagybátyám évek óta ott élt és meghívott. Társasága, az ott élő hollandi kolónia tagjai nagyon szívesen fogadtak. Nagy szerű emberek azok a hollandusok!... forró-égőv alatti, pálmakertes villáikban is megőrzik az anyaföldön hagyott otthonaik kristályosan hívős tisztaságát. Egyik ilyen villában fedeztem fel Hedwiget, a rózsásan fehér, szőke, nevető kékszemű, tenniszért, táncért rajongó Hedwiget... Hová tűntetek, tropikus virágok illatától terhes, fehér bál éjszakák?... Hedwige a Kék Duna keringő hangjaira simult a karomba és lágy keringőzés-közben sugtam kis fülebe az édes ostobaságokat. A flörtölést már Párisban begyakoroltam, de amit Hedwige Zuylen iránt éreztem, több volt, mint flört!... Szerelmem!... igen, forrón, szenvedélyesen szerettem ezt a gyönyörű delfti porcellánbabát s ha tánc közben a szőke hajfelhő illatától mártórosan a karjaimba szoritottam, éreztem, hogy ő is megremeg és szerelmesen, odaadón simul hozzám.

Egy ilyen bál éjszaka hajnalán Hedwige azt javasolta, hogy ránduljunk el egyik kialudt vulkánhoz. Jáva, ahogy tudják, a vulkánok szigete. A sziget gyomrában alvó e szeszélyes szörnyetegek olykor felébrednek s ezek az ébredések retteneseek. De akkoriban ezek a vulkánok husz év óta megszaktás nélkül aludtak s a sziget békésen zöldelt a mosolygó zafirkek ég alatt.

— Nem lesz ez veszélyes kirándulás? — jegyeztem meg.

— A francia fél! — csufolódott egyik fiatal leány. Tovább természetesen nem ellenkeztem.

Néhány óra múlva utrakeltünk. Nagy társaságban, de csak a fiatalság. Az idősebb korosztály nem vállalkozott a háromnapos farsztó kirándulásra. Annál több gyönyörűséget ígért nekünk, fiataloknak. Az én szerelmes szívem különösen sokat remélt!... el nem mozdultam Hedwige mellől, lestem a szemét, a mosolyát... Vajon éri-e, amit én érzek? Kék szemei mintha néha lopva az arcomat, tekintetemet kutatták volna, máskor meg kerülte a tekintetemet és tejfehér arcát mélyebb rózsaszínre fesette a fel-felszökő vérhullám. Az első nap éjszakáján egy hegyoldali falucskában készültünk megszállni, hogy onnan kora hajnalban felmászunk a vulkánhoz. Vacsora után a fogadó előtti padon Hedwiggel összesimulva néztük az ég sötét bársonyán szinorkázva felgyuló csillagokat. Mintha nem is Jávában lennénk, hanem valahol a Savoie egyik völgyének dudaszótól hangos, mezőillatos falujában... Valamennyien a legjobb hangulattal... aludtunk és korán lefeküdtünk, hogy a hajnal első pirkadására talpon legyünk. Éjfél felé ébresztett fel álmomból a vihar... Első pillanatban meg sem értettem, mifajta vihar volt!... A lebukó hold még fehéren világított s a dörgés nem az égből, hanem a föld gyomrából hangzott. Majd hirtelen megrázkódott az ágyam, a padló kettényílt és dübörögve omlottak össze körülöttem a falak... Mikor szemeimet felnyitottam,

vállamba éles fájdalom hasított, testem minden porcikája sajgott és... ó, szörnyű volt, amit láttam!... egy-két méternyire tőlem, faltörmelékek között, holtfehéren, tátongó véres seb bel fehér homlokán az aranyhajfelhő alatt hörögött Hedwige.

— Paul... — nyöszörögte — Paul... meg fogok halni... Szeret, ugy-e Paul?

— Imádom, Hedwige... — dadogtam kábultan — nem fog meghalni... élni fog... édes...

Sápadtan mosolygott és halkán, szinte túlvilági hangon énekelni kezdett. Mintha hirtelen az esztét vesztette volna. Mondhatatlan kínal kinyujtottam balkaromat, oda akartam csuszni, de nem birtam. Hedwige szeme lehunyódott, megmerevedett... Irtózva néztem!... így feküdtünk négy szörnyű órán keresztül. Én csak hajnal felé vesztettem el az eszméletemet...

Földrengés volt!... borzalmas!... száz falu összeomlott, ezren és ezren haltak meg. Hedwige és én — csoda árán — megmenekültünk. Egész társaságunkból csak mi ketten! A hollandi kolónia minden villájában gyászruhát öltöttek. Én hetekig feküdtem törött vállcsontommal, Hedwige homloksebe hamarosan begyógyult, de az idegsokkot hónapokig se tudta kiheverni. Mikor végre hetek után egy napsugaras délelőtt tündéri szép, virágos kertjünkben viszontláttam, — ó, hogy lestem ezt a percet — alighogy meglátott, irtózva temette arcát a kezeibe és felzokogott: „Félek... félek... ettől az embertől!”

S ekkor megértettem, hogy kerülnünk kell egymást. Már nem voltam csupán számára, mint egy félelmetes látomány. Virávilattól terhes, muzsikától szongó, fehér bál éjszakák emlékét... a szerelmünket... megőlte az a szörnyű éjszaka. Elhagytam Jávát, feleiteni akartam, de nem sikerült. Ha ma, megöregedve, magányos éjszakáimon lehunyom a szemeimet, egyetlen emlék kísért. Egy fehér muszlinruhás delfi porcellánbaba...

Kisleánya után a halálba menekült Eibenschütz Mihály aradi mészáros

Nem bírta elviselni leánykája tragikus halálát és ma reggel felakasztotta magát — Mire felesége rátalált, már halott volt — Eibenschütz Mihály utolsó intézkedései — Senki sem sejtette, hogy a halálba készül

Ma a kora déli órákban megrendítő öngyilkosság híre terjedt el Aradon. Az emberek egymás szájába adták a tragédia hírét: *Eibenschütz Mihály*, széles körben ismert mészárosiparos és exportőr ma reggel Kapa-ucca 50. sz. alatti lakásán öngyilkosságot követett el. A megrendítő tragédia az első pillanatban mindenki előtt érthetetlennek tűnt fel. Senki sem tudta, hogy mi vihette erre a lépésre a vallásos és istenfélő mészárosmestert. Eleinte mindenki gazdasági okokra gondolt, de ez a feltevés megdőlt, mert hiszen Eibenschütz vagyonos ember volt. Nemrégiben vásárolt egy házat. Kockázatos vállalkozásokba nem bocsátkozott. A megrendítő öngyilkosságról az alábbiakat jelenti az *Aradi Közlöny* munkatársa:

A kora délelőtti órákban Eibenschütz Mihályné váratlanul visszatért a Hunyady-ucca 5. szám alatti üzletükből és a konyhában lévő *Gombos Julianna* szakácsnőtől férje után érdeklődött. A szakácsné azt mondta, hogy az ur bent van a szobában és alszik. Eibenschütz nébe akart menni a szobába, de az előszoba ajtaja be volt zárva. Rosszat sejtve megkerülte a lakást és a hátsó ajtón próbálkozott. De ez is be volt zárva. Eibenschütz né segítségét hívott és az ajtót betörték. Amint belépett a szobába, kétségbeesett sikoltással hanyatlott hátra, majd ájultan esett össze.

Eibenschützt holtan találják

A szakácsné rémülten odaszaladt, hogy urnőjének segítségére siessen. Amikor kitárta az ajtót, megrémülve látta, hogy *Eibenschütz Mihály* az udvar felőli ablak keresztfájára felakasztotta magát. Azonnal kirohant az uccára és segítségért kiáltozott. Közben a járőkelők közül többen odagyültek és az egyik elszaladt az orvosért. Néhány pere alatt megérkezett dr. *Luszt Ferenc* baleseti orvos, de már csak a beállott halált konstatálhatta.

Eibenschütz Mihály tragikus öngyilkosságának hátterében egy megrendítő tragédia húzódik meg, mely előbb buskomorságba, majd mára öngyilkosságba kergette az életvidám és jómodu mészárosmestert. Eibenschütz másodszer kilenc évvel ezelőtt nősült és ebből a házasságából két gyermeke született. Egy fiú és egy leány. Előbbi házasságából született *Bandi* fia most tölti a katonai idejét Szébenben.

Három héttel ezelőtt *Mártha* nevű kisleánya beteg lett. Fogtögyulladásról panaszkodott és kérte szüleit, hogy vigyék orvoshoz. Eibenschütz, aki rajongásig szerette kisleányát, azt gondolta, hogy csak muló betegségről van szó és napról-napra halasztotta az orvos elhívását. A kisleány egy napon nagyon rosszul lett és

az előhívott dr. *Engelberg* orvos súlyos agyhártyagyulladás állapotot állapított meg. A szerencsétlen apa kihívta a beteghez dr. *Lukáts* orvost is, aki dr. *Engelberg* orvossal konziliiumot tartott. A kisleányon azonban már az orvosi tudomány nem tudott segíteni. Néhány napi kínos szenvedés után meghalt.

A tragédia oka

Eibenschütz Mihály félőrülten borult kisleánya koporsójára és saját magát okolta a kisleánya haláláért. A temetés után napokig bezárkózott szobájába és valóságos buskomorságba esett. A rokonok és barátok hiába vigasztalták a szerencsétlen apát. A kisleány temetése után néhány nap múlva nyolc éves kislánya is megbetegedett. Eibenschütz Mihály térdénél könyörgött az orvosnak, hogy gyermekét mentse meg. A kisfiu állapotában néhány nap múlva örömdetes javulás állott be, de a kiállott lelki izgalom teljesen felőrölte Eibenschütz idegzetét.

Üzletével egyáltalán nem törődött, pedig azelőtt példás munkássága ismert volt. Amikor csak tehette, kint volt a temetőben és könyveivel öntözte a drága hantokat, mely alatt bálványozásig szeretett kisleánya pihent.

A mult hét elején már nyugodtabb volt. Mindenki megkönnyebbülten állapította meg, hogy Eibenschütz megnyugodott az Isten akaratában és élni akar kislányáért és feleségéért. Igazi vallásos szívvvel készült az engesztelődés nagy ünnepére. Hosszúnapon egész nap a tem-

plomban ült és buzgón imádkozott. Ekkor még senki sem sejtette, hogy már mindennel leszámolt. Kisleányához készül.

Vasárnap és hétfőn szinte vidáman beszélgetett feleségével és rokonaival. Hétfőn este kiment a temetőbe. Öngyilkossági szándéka már sziklaszilárd volt, csak még egyszer akarta látni kisleánya sírját, még egyszer akart ott imádkozni. Mikor a temetőből visszajött, nyugodtan megvacsorázott. Feleségével üzleti dolgairól beszélt, hogy holnap autóval *Kisjenőre* megy egy nagyobb üzletet lebonyolítani. Mielőtt lefeküdt, intézkedett, hogy az autó, mellyel vásárra szokott járni, hajnali négy órakor legyen a lakásánál.

Kedden reggel négy órakor felkelt, de az előállott autót elküldte, hogy rosszul érzi magát és ma nem megy a vásárra. Később feleségét is felköltötte, hogy menjen az üzletbe, mert ő még az ágyban marad. Eibenschütz né hat órakor elment az üzletbe. Hét órakor a szakácsné bevitte a reggelit, amit Eibenschütz jóízűen elfogyasztott, de ekkor sem kelt fel, hanem azt mondta a szakácsnénak, hogy majd tíz óra felé költse fel.

Amikor a szakácsné kiment a szobából, Eibenschütz gondosan bezárta az előszoba ajtaját és a szoba hátsó ajtaját. Elővette imaszereit és imárkózott. Ezután gondosan felöltözött, nadrágszíját a nyakába kötötte és elrugta maga alól a székét...

A feleség balsejtelméi

Felesége, akit az üzletben rossz sejtelmek gyötörtek, amikor hazament, ilyen állapotban talált rá. Az orvosi segítség már késő volt. Eibenschütz elköltözött kisleánya után...

A megrendítő öngyilkosságról azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan *Tebelean* komiszár azonnal kiment és lefolytatta a vizsgálatot. Az ügyészség, minthogy bűncselet nem forog fenn, a temetésre megadta az engedélyt. Eibenschütz Mihály temetése holnap délelőtt lesz a Kapa-ucca 50. számú gyászaházból.

Letartóztatták az aradi pénzügyigazgatóság két tisztviselőjét

Váratlan fordulat a feketeszesz-ügy aradi nyomozásában — Vádak a pénzügyi tisztviselők ellen — Taranu vezérfelügyelő nyilatkozata — A napokban szenzációs letartóztatások várhatók

A feketeszesz-ügyben folytatott nyomozás újabb fázisaként *Moldovan* Sabin dr. bíró még két letartóztatást eszközölt, amely élénk feltűnést keltett. Mindkét letartóztatott az aradi pénzügyigazgatóság kötelékébe tartozik s már több ízben lettek tanuként kihallgatva.

Moldovan Sabin dr. ma reggel beidézte *Spiesny* Károly szeszkontrolort és *Ardelean* Miklós ternovai adóhivatali főnököt, akiket már a tegnapi nap folyamán is kihallgatott. Kihallgatásukat a mai napon is folytatta, majd a jegyzőkönyvek befejezése után kihirdette előlük előzetes letartóztatásukat.

Spiesny Károly ellen a vizsgálat folyamán

az a vád merült fel, hogy az aradi pénzügyigazgatósághoz nem szolgáltatta be a radnai *Cozma*-féle szeszgyár adóbárcáinak tőlapjait. Bár *Spiesny* már előzetesen igazolta, hogy a tőlapokat ajánlottan és külön csomagban beküldötte az aradi pénzügyigazgatóság címére, ezt az állítását azonban megcáfolta a pénzügyigazgatóság iktató-hivatalának szintén kihallgatott vezetője, aki határozottan kijelentette, hogy a tőlapok Aradra nem érkeztek be.

Ardelean Miklós ternovai adóhivatali főnök pedig a vád szerint 15 szeszadó-bárcát adott el *Grosz* Mórnak, aki azokat a szeszszállítmányokhoz használta fel. A letartóztatás után az ügy iratait nyomban a törvényszék első szekciójához küldték fel, ahol *Popescu* tanácselnök megszakitva a tárgyalást, vád tanácsai ülést tartott s helyben hagyta *Spiesny* Károly és *Ardelean* Miklós letartóztatását. A váratlan fordulat ügyében kérdést intéztünk *Taranu* Victor pénzügyi vezérfelügyelőhöz, aki kijelentette, hogy a letartóztatás az eddigi nyomozások eredménye s a napokban újabb és szenzációs letartóztatások várhatók.

Hitler Bécsbe utazik öngyilkos huga temetésére

Becsületszóra kapta meg a beutazási engedélyt.

Bécsből jelentik: Ismeretes, hogy Hitler unokahuga öngyilkos lett. Hitler, aki a temetésen részt akar venni, beutazási engedélyt kért az osztrák hatóságoktól. Kijelentette becsületszavára, hogy minden politikai ténykedéstől tartózkodni fog, mire megadták Hitlernek a beutazási engedélyt. Hitler holnap érkezik meg az osztrák fővárosba.

Szándékos emberölés miatt őrizetbe vették

Ketsch Antalnét, aki pár hét előtt két gyermekével együtt a Marosba ugrott — Leánykája a folyóba fulladt — Kihallgatás az aradi ügyészségen — Az ügyészség szabadlábra helyezte a szerencsétlen asszonyt

A közelmúltban — mint az *Aradi Közlöny* jelentette — halálos kimenetelű családi dráma játszódott le a Maros egyik vizimalmában. *Ketsch* Antalnét, férjével történt veszekedés után, két gyermekét karjára vette s a Marosba vetette magát. Amidőn férje észrevette, az asszony után ugrott és sikerült is neki a feleségét és kislányát megmenteni, a kisleány azonban a vízbe fulladt.

A tragédia után *Ketsch* Antalnét a gyermekkel együtt az aradi közkórházba szállították be ahol ápolás alá vették. Az asszonyt gyermekével együtt most bocsájtották el és *Ketsch* Antalnét hazatért. Az aradi csendőrség azonban a tegnapi nap folyamán letartóztatásba helyezte *Ketsch* Antalnét, aki ellen szándékos emberölés címén még kórházi ápolása

alatt bünvádi eljárás indult meg.

A letartóztatott *Ketschnét* a csendőrség ma szállította be az aradi ügyészségre, ahol a szerencsétlen asszony kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy férje állandóan brutálisan bánt vele. Utótte-verte s arca most is fel volt dagadva, amint férje megverte. Ez a pokoli élet már Amerikában kezdődött, ahol vagyont gyűjtöttek s amellyel kapcsolatban ébredt fel férjében a zsugoriság is. A tragédia délutánján is pénz miatt veszték össze, amellyel az asszony állítólag nem tudott elszámolni s férje kíméletlen gorombasága érlelte meg benne az öngyilkosság gondolatát, azzal, hogy gyermekeit is elpusztítja. Az aradi ügyészség *Ketsch* Antalnét kihallgatása után szabadlábra helyezte.

Másfél évi börtönre ítélték Kun Béla egykori bizalmasát

Révay József, a „Vörös Ujság” szerkesztője és bűntársai a bíróság előtt.

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék ma tárgyalta Révay Józsefnek a volt „Vörös Ujság” szerkesztőjének, Kun Béla hajdani bizalmasának bűnügyét. Révay Józsefet másfél évi börtönre ítélték az állam és a társadalmi rendek elleni izgatás címén, míg társait: Görög Istvánt és Gajdos Jánost 8—8 havi fogságra, valamint Lipka Józsefet három havi fogságra ítélték, míg a többi vádlottat felmentették. A vádlottak felebheztek.

Színház — Irodalom — Művészet

Az iparművészet, mint kenyérkereseti pálya

Fried Iréné érdekes előadása Aradon.

Ma este hat órakor zsufolásig megtelt a Friedmann-féle ovóda nagyterme, ahol egy szimpatikus, nagyműveltségű lippai uriaszszony, Fried Aladárné tartott mindvégig érdekes és élvezetes előadást az iparművészetéről.

Az uriaszszony, aki egyébként október elsején kezdett iparművészeti tanfolyamot nyitni Aradon, mindenekelőtt azt vázolta, hogy az iparművészet nem egy nő segíthet édesapjának, férjének a kenyérkereset nehéz munkájában. Rávilágított azonban arra is, hogy az iparművészet nemcsak kizárólag a női kéznek való foglalkozás, hanem különösen most, a háború után, férfiak is nagyszámban keresték és keresik azzal kenyerüket. Ezután felsorolta az iparművészetnek azon ágait, amelyeket a kurzus folyamán tanítani fog. Elsőnek a különböző szövési módszereket ismertette: a perzsaszövegsvövest, torontáli, kelin szövést, a svéd, a francia és gobelin-szövést, majd pedig a velencei és bruxellesi csipkék készítésére és a relief-festésre tért át. Előadását különféle iparművészeti tárgyakkal illusztrálta és többek között valóságos rémeket mutatva be a felfaragásnak és faégetésnek. Általános tetszést aratott az a blasztillból készült plakett, amelyet kisleánvárról mintázott. Bemutatta a rézdomborítás különböző tárgyakra való alkalmazását, művirágokat, babákat, díszpárnákat, papírmassémmunkákat, végül pedig a díszkönyvkötészetet ismertette.

Az uriaszszony előadását, aki ezúttal nemcsak arról adott tanubizonyosságot, hogy ezermester, hanem arról is, hogy művész, az egybegyűlt elite-közönség nagy tetszéssel fogadta és az előadás után máris számosan jelentkeztek olyanok, akik beiratkoztak a jövő hó elején kezdődő tanfolyamra.

* Megindul a téli munka a Kölcsey Egyesületben. A Kölcsey Egyesület választmányja szeptember 28-án, hétfő este 6 órakor kulturpalotai helyiségében ülést tart, melyen megbeszéli az elnökség által tervezett munkarendet a következő hónapokra. E terv szerint a Kölcsey Egyesület köznevelődési munkája a Kulturpalotában tagjai részére ingyen rendelkezésre álló magyar könyvtáron kívül ki fog terjedni a két év óta fokozódó érdeklődéssel fogadott felolvasások és sorozatos előadások rendezésére. Már október közepén indul meg a magyar irodalom és művelődés történetének előadássorozata Fischer Aladár római katolikus lyceumi igazgató megnyitó előadásával és tart husvét előtti márciusban. Mint tavaly a Kölcsey Egyesület tagjai számára minden előadás ingyenes. A Kulturpalotában minden hónap egy vasárnap délutánján rendezett irodalmi és művészi előadások elsője november 15-én lesz, amelyet a Kölcsey Egyesület ötvenéves kulturműködésének megünneplésére tervez.

* A Színházi Élet új száma érdekes folytatást közöl Maurice Dekobra „Istenek és asszonyok kedvence” című regényéből. 32 oldalas mélynyomású Gyermekek, kotta és közimkameléklet egészíti ki a Színházi Élet új számát, melynek ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 150 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI. Aradi-uca 8. sz.

POÓR MIHÁLY aradi szobrászművész a szenvedések országútján keresztül eljutott a dicsőségig

Október negyedikén lelezik le Magyarországon a hősök emlékére faragott monumentális emlékművét — A szobrászművész magasraívelő pályafutása — Egy tragikus szerelem története

Aradról indult művész-karrier érkezik el a közeljövőben újabb figyelemreméltó állomáshoz. Sokan ismerik Aradon Poór Mihályt, a fiatal szobrászművészt, aki Aradról indult el a dicsőség felé. Október első napjaiban mondja be a budapesti stúdió azt a hírt, melyre sokan fogják figyelni Aradon: Poór Mihály aradi szobrászművész emlékművét készítette a magyarországi Hevesmegyében. Monumentális emléket állított a háboruban elesett hősöknek szülőfalujában, melynek ünnepélyes beszentelése október 4-én, vasárnap lesz Tótfahán.

Poór Mihály Aradon végezte iskoláit, az aradi Katolikus Főgimnázium legelső tanulója volt. Mikor kikerült az iskolából, határozatlanul állt az élet kapujában: nem tudta milyen pályát válasszon, hogyan küzdjön meg az élettel? Nemcsak a kenyérgondok aggasztották, de az alkotás utáni vágy fűtötte a fiatal embert, két keze munkájával szépet, nemeset alkotni, ez volt Poór Mihály álma. Ekkor akadt össze az azóta tragikus körülmények között elhunyt Panian Ivánnal, aki Párisba készült a Szépművészeti Akadémiára. Poór kiöntötte előtte lelkét és elmondta, hogy már gyermekkorában az iskolában a rajz, festészet kötötte le minden érdeklődését és a krétába különböző figurákat faragott, melyek nagyon tetszettek tanárainak. Panian biztatta, hogy képezze tovább magát. Így indult meg aztán Poór Mihály a karrier felé...

Küzdelem egy szép, szőke leányért

Azóta egy évtized szállt el a fiatal szobrászművész felett. Ez alatt az idő alatt nemcsak tanult, de alkotott is, a külföldön küzdött a babérokért... Minden évben hazalátogat Aradra, ahol szülei csendes elvonultságban élnek és csak a fiukról érkező hírek, melyek egy-egy újabb alkotásának sikeréről számolnak be, érdeklik őket. Poór Mihály legutóbbi aradi tartózkodásának érdekes története van. A történet ifjúkori szerelmi história romantikus hagulatából csapott át érdekes, kicsit pikáns, de happy-enddel végződő cselekménybe. Poór Mihály, miután elvégezte tanulmányait, katonakötelezettségének tett eleget. Azonban a katonaelet nehéz sorsát a fiatal művész lelkében izzó tiszta és őszinte szerelem aranyozta be. Magával vitte szívében egy feltűnően szép, de szegény sorsban élő aradi árva urilány képét. Ez a kép volt a muzsája, ez sarkalta előre később is, a katonaság után a siker, dicsőség felé, hogy magának mondhasa örökre ideálját. A szép szőke leány azonban időközben megtetszett egy ismert aradi nagykereskedőnek, aki nem vehette feleségül, mert válópere nem volt befejezve, bár évek óta különváltan élt feleségétől. Ekkor tért haza külföldi sikerekkel művész-társolyában

Poór Mihály, aki egy hét alatt feleségül vette menyasszonyát...

Eddig minden úgy pergett le, mint a szentimentális amerikai filmekben... Az esküvő után alig néhány nappal azonban váratlan fordulat állott be. A nagykereskedő felszólította Poór Mihályt, hogy azonnal váljon el feleségétől, mert válópere befejezést nyert és ő akarja elvenni a „szőke madonnát”. A gavallér nagykereskedő minden áldozatra hajlandó volt és százezer lejt ajánlott fel Poór Mihálynak — fájdalomdíjként... De Poór Mihály szerette feleségét, akinek birtokáért küzdött, harcolt és dolgozott éveken keresztül. Azonban ekkor váratlan dolog történt: a fiatal asszony ösztönén bevallotta férjének, hogy a hosszú várakozás napjai alatt az első szerelem emléke lassan-lassan elhomályosult és jelenleg úgy áll a helyzet, hogy a nagykereskedőt szereti, s csak azért lett Poór felesége, mert a nagykereskedő nem akarta elvenni... Poór Mihály ekkor — mit tehetett mást — lovagiasan félreállt és — benyújtotta a válókeresetet. Az esküvő napjától számított hetedik napon a fiatal pár külön költözött: a fiatalasszony szanatóriumba vonult, Poór Mihály pedig külföldre ment — felejteni...

Lázás munka, forró sikerek

Azóta csaknem egy év telt el. Poór Mihály a munkában keresett feledést és megalkotta nagy emlékművét, melyen öt hónapon át ugraszólván éjjel-nappal dolgozott. Fehér cserai márványból faragta ki a művész alkotó keze az elesett hősök emléket. Csalódott, felzaklatott lelkének minden fájdalma bele van vésvé az emlékmű markáns alakjainak csoportképébe... A magyarországi lapok díszrettekkel emlékeznek meg a fiatal aradi szobrász tehetségéről, alkotó erejéről, akire az október 4-iki ünnepségek keretében lelkes irneplés vár... a szülőfalujában. De Poór Mihályt valami visszahúzza Aradra, a gyermekkori emlékek, a tanulásban, várásban eltöltött idő, az ifjúkori szerelem, a szülői ház... Október végén újra Aradon lesz Poór Mihály, hogy nekilásson itthon is a munkának, eleget tegyen újabb megrendeléseinek, melyeket Magyarországon kapott. Itthon várják a munka lázában elmosódott, de még mindig élő emlékek, gipszbe öntött, márványba faragott plaketek, melyek a „fájdalmak asszonyát”, a sokáig várva-várt, elveszített asszonyt ábrázolják... A „szőke madonna” és a nagykereskedő azóta, hírek szerint, elhagyta Aradot, hogy Bucarestben telepedjenek le, így nem fogja zavarni semmi a művész nyugalma. Az Aradon nagy feltűnést keltett expressz-házasság azóta csaknem feledésbe ment már az események torlódó, színes forgatagában... (—vi.)

Öngyilkos lett egy aradi postás

A háboruban szerzett betegsége miatt felakasztotta magát — Az öngyilkos Pascu Péter 23 évig állott a posta szolgálatában — Orvosi kezelés után öngyilkosság —

Titokzatos öngyilkosság történt ma hajnalban Aradon az állomásépület telefon-raktárában. A raktárba reggel bemenő munkások Pascu Péter 49 éves aradi mozgópostást egy vastraverzen felakasztva találták és a nyomban előhívott orvos már csak a beállott halált konstatálhatta.

A munkások azonnal értesítették az állomás rendőrségét, amely megindította a vizsgálatot. Pascu Péter 23 éve van a posta szolgálatában, családja az aradmegyei Erdőhegyen lakik. Pascu a háborúból súlyos idegbajjal jött elő és az állandó orvosi kezelés dacára sem javult az állapota. Az utóbbi időben idegbaja annyira elbatalmasodott rajta, hogy üldözési mániába esett. Állandóan azt képzelte, hogy ki akarják tenni állásából és ez annyira foglalkoztatta, hogy hivatalát is elhanyagolta.

Néhány nappal ezelőtt a felettesénél betegszabadságot kért és naponta dr. Bodea Ionnel ideggyógyással kezelte magát.

Hogy Pascu reggel mikor hagyta el a lakását és ment le a telefon-raktárba, nem lehet teljes pontossággal megállapítani. Amikor az orvos megvizsgálta, megállapította, hogy Pascu már egy óraja halott, viszont a raktárban sok eldobott cigarettavéget találtak, amiből a rendőrség arra következtet, hogy Pascu jóval tette elkövetése előtt jött le a raktárba és idegességében vagy husz cigarettát elszivott. A tragikus körülmények között elhunyt postás holttestét kivitték a felsőtemető halottas házába és a halálesetről értesítették Erdőhegyen lakó családját. Az aradi ügyészség, minthogy bűntény nem forog fenn a temetésre megadta az engedélyt.

Bestiális kalapácsos gyilkosság Aradon

A féltékeny férfi szörnyű bosszúja — A szép Anna, aki három férfit hiteget — Egy végzetes találkozás — Amikor két szenvedő barátból halálos ellenség lesz — Borzalmas küzdelem a férfiak között, amelyben részt vesz a szerető is — Megvillan a kés és sujt a pöröly

Aradváros lakossága ma reggel ismét véres szerelmi gyilkosságra ébredt. Ma reggel, úgy kilenc óra tájban, Gáiban a Temető-ucca 47. számú sarokházban, Sinogli Pál 40 éves munkanélküli, vadházastársával, Gálfi Anna 28 éves munkásnővel páratlan kegyetlenséggel meggyilkolta Alzenberg György 42 éves állás nélküli fodrászsegédét. A gyilkosságot egy kovácspörölyvel követték el, a nő és Sinogli addig verték Alzenberg fejét, míg agyveleje kiöccsant. A gyilkosság után Gálfi Anna idegrohamot kapott, kirohant az uccára és az első rendőrnek elmondotta a véres eseményt. A borzalmas gyilkosságról a következőket jelent az Aradi Közlöny munkatársa:

Egy asszony — két férfi

Eveket ezelőtt Gálfi Anna szemrevaló munkásleánynak ketten is kezdtek udvarolni. Sinogli Pál napszámos és Alzenberg György jádrászsegéd. A leány mind a két udvarlóját egyformán szívességgel látta anélkül, hogy valamilyen előnybe helyezte volna. A férfiak és a leány eleinte nagyon jó barátságban éltek egymással, illetve így hármásban, de később hol egyik, hol pedig a másik féltékenykedni kezdett a szép Annára.

A férfiak között ettől az időtől kezdve megkezdődött az ellenségeskedés. Gálfi Annának eleinte nagyon tetszett a két férfi versengése, de később unta ezt a hármast és titokban egy negyedik után nézett. A féltékenységtől elvakult férfiak megszimatozták, hogy Annus miben sántikál és egy szép napon meggyeztek, hogy nyilatkozattételre szólítják fel szívük hölgyét.

Igy is történt. Pontosán most egy éve, a szép Anna drámai jelenetek között bevallotta, hogy ő bizony Sinoglit szereti. Alzenberg elköltözött a közös lakásukból, Gálfi Anna pedig boldogan turbékol szerelmesével.

Az asszony ingatag

A fiatal pár hónapokig a legnagyobb egyetértésben élt. Közben a leányasszony Annának egy fiúgyermekét született, aki két hónapra születése után, titokzatos körülmények között meghalt. A még mindig szép Anna után ekkor melegen érdeklődött az aradi rendőrség is, de a végén nem lehetett semmi olyasmit rábizonyítani, mintha a kisfiú nem természetes halállal halt volna meg.

Sinogli Pál időközben elveszítette éjjeli őri állását és már nem tudott a szép Annának

Felmentettek egy megvádolt aradi igazgatót

fárgyalás az aradi törvényszéken.

A péterfalvi papirgyár igazgatósága bünvádi feljelentést tett Martin Károly, az aradi Lassenco szállítási vállalat igazgatója ellen. A vád szerint Martin Károly képviselője volt a papirgyárnak inkasszóval felruházva s ebben a minőségében 121 ezer lejjel károsította meg a papirgyárat.

Az aradi törvényszék ma tartotta meg ebben az ügyben főtárgyalást. Martin Károly igazolta, hogy a papirgyárral szemben folyó számla elszámolása volt, a gyár által követelt összeget nem sikkasztotta el, mint ahogyan a gyár állítja, hanem az elszámolás tárgyát képezte. A törvényszék igazolva látta Martin Károly elszámolási viszonyát a gyárral és ennek figyelembevételével felmentette a vád és következményei alól. Esetleges követelésével a péterfalvi papirgyárat pedig a polgári bírósághoz utasította.

oly gyakran ajándékokat hozni. Az asszony durcás lett és naponta visszautasította a férfi öleléseit. A férfi munkanélküli volt és naphosszat otthon ült. A szerelmi idillnek egy csapásra vége lett. Az asszony heves szemrehányással illette Sinoglit, hogy még a mindennapi kenyérre valót sem tudja megkeresni és többször azzal fenyegetőzött, hogy egy szép napon otthagya. Sinogli eleinte nem vette komolyan az asszony fenyegetőzéseit és naphosszat munkatán szaladgált, hogy Annát kibékítse.

Sinogli nem kapott munkát. Estéknél fáradtan érkezett haza a Temető-ucca 47. számú lakásukra, de Gálfi Anna rendszeresen nem volt otthon. Késő éjjel, mikor haza ért, nem akarta megmondani, hol járt. Sinoglit féltékenységi víziók kezdték gyötörni és elhatározta, hogy egy este meglesi az asszonyt, hova megy.

Egy szép nyári este lakásuk közelében lesbe állott. Nyolc óra felé Anna szépen kiöltözve, megjelent az ajtóban, óvatosan körülnézett és megindult a városliget felé; a férfi, mint egy detektív, mindenütt a nyomában. A liget sarkán a nő megállott. Tíz pernyi várakozás után az egyik mellékútcából egy férfi közeledett a nő felé. A szép Anna, mikor a férfit megpillantotta, kitörő örömmel elébe szaladt és a nyakába borult. Sinogli, mint egy bős tigris nézte, hogy öleli egy idegen férfi az ő asszonyát, de mivel már kissé sötét volt, nem ismerte meg riválisát, hanem az öklebe harapott és hazament.

Éjjel, mikor az asszony hazament, Sinogli ébren várta. Anna nagyon jókedvű volt és nevetve nézett korábbi szerelme dult arcába. A férfi nem tudta magát türtöztetni, hirtelen megragadta vadházastársa kezét, durván megszorította és a megrémült asszony sápadt arcába lihegte:

— Láttalak! A szeretőddel láttalak!

Az asszony egy pillanat alatt összeszedte magát, kitépte a kezét a férfi durva szorításából és bátran bevallotta:

— Igen, láthattál! Alzenberg Györggyel voltam, őt szeretem, ő a szeretőm! Téged már régen utállak! Gyűlöllek! Érted! Most már takarodj!

Sinogli Pál kibocsátotta az asszonyt, valami zsibbadást érzett szíve körül, nem fájt neki az asszony durva elutasítása, csak olyan nagyon furcsa volt az egész helyzet. Felvette a kalapját és elment.

A mardosó féltékenység

Egyenesen Alzenberghez ment és megmondotta neki, hogy ott az asszony, vegye, most már az övé egészen. A két férfi így helyet cserélt. Sinogli hetekig bujdosott, éjjelente korecsma-padokon aludt, ahová részegségében fordult le. Nappaloként a ligetben és a Maros-parcon csavargott. Felejteni akart, mindenáron felejteni és ez nem sikerült. Munkája nem volt s hogy éhen ne haljon, ruháit adogatta el lassanként. Ez is elfogyott. Egy este a ligetben találkozott Alzenberggel, aki sirva panaszkodott neki, hogy az asszony most már őt is megcsalja. A két családostól férfi hosszasan tanácskozott az este.

Másnap ismét találkoztak és elmentek a gáji rendőrkapitányságra, ahol előadták, hogy miután mindkettőjüket megcsalja a szép Anna, elválnak tőle, de előbb a ruháikat szeretnék tőle elhozni. A rendőrkapitány azt válaszolta a két családostól szerelmesnek hogy csak menjenek a ruha után és ha az asszony nem adja ki, jöjjenek ismét vissza.

A két férfi megindult a hűtlen asszony lakása felé. Titokban mindkettőnek ott égött a lelkében: Vajjon kit találunk ott?

A kapu előtt megálltak és egymásra néz-

tek. Egyikük sem mert bemenni. Percekig fanakodtak az ajtó előtt míg végre Alzenberg elszántan belépett. Az asszony nagyon meglepődött mikor volt barátját meglátta és mikor megtudta, miről van szó, azonnal összecsomagolta mindkét férfinak a ruháját és odaadta neki.

Alzenberg köszönő szó nélkül kiszédült a szobából és a kapu előtt szétbontotta a ruhacsomagot. Sinoglinak odaadta az övét és a magáét hóna alá szoritotta. A két férfi lehorgasztott fejjel, lassan haladt ki az udvarról. Alzenberg György egy vályuban hirtelen megbottlott, karján éles szurást érzett. Kibontotta a ruhacsomagot és a kabát belső zsebében egy kést talált.

Alzenberg lángoló szemekkel megmarkolta a kést, melléből artikulátlan hang tört fel. Eldobta a ruhacsomagot és visszarohant a szobába. Sinogli hirtelen nem tudta mire magyarázni társának különös viselkedését. Ebben a pillanatban felhangzott az asszony kétségbeesett halálsikolya. Sinogli berohant a szobába és látta, hogy az asszony a földön fekszik, Alzenberg térde alatt és kétségbeesetten könyörög a férfinak:

— Kegyelmezz! Ne öl meg! Nem tehetek róla, hogy már nem szeretlek!

Sinogli szemei vérbe borultak, egyetlen ugrással Alzenbergre vetette magát és megkezdődött a két férfi halálos tusája. Sinogli kicsavarta Alzenberg kezeiből a kést, beleszurta Alzenberg karjába. A nő közben feltápászkodott és a szoba egyik sarkába húzódván, nézte a két szerelmes férfi halálos párbaját. Vagy két pernyi viaskodás után már-már ugylátszott, hogy Alzenberg lesz a győztes, Sinogli habzó szájjal vonaglott ellenfele térdei alatt és előbbi szeretőjét hívta segítségül. A szép Anna párducként ugrott fel a sarokból, kirohant a konyhába és egy nagy kovács-pörölyvel tért vissza.

Szörnyű gyilkosság

Alzenberg kezeiben megvillant a kés. A szép Anna egy anyatigris dühével sikoltott fel. Feje fölött megcsóválta a hatalmas pörölyt és lesujtott Alzenberg fejére. A férfi koponyája recsegve-ropogva hullt szét. Agyveleje a szekrényre fröccsent. Sinogli hirtelen felugrott, elkapta a nő kezéből a véres szerszámot és vaklóságos vadállatius vérengzéssel vetette magát rá Alzenbergre és a szó legszorosabb értelmében apró darabokra zúzta a fejét. Gálfi Anna az iszonyu látványtól idegrohamot kapott és hisztériás sikoltozással rohant ki az uccára, egyenesen egy rendőrhöz, akinek felig ajultán, töredezett szavakkal mondotta el a borzalmas eseményt.

A rendőr futólépésben az asszony lakására sietett, ahol a szoba közepén állva, találta meg Sinogli Pált, amint a hulla véres agyvelejét arcáról törülgette. A rendőr azonnal megvasalta mindkettőjüket és jelentette a gyilkosságot a rendőrségen, ahonnan Margescu komiszár kijött és megindította a vizsgálatot. A rendőrtiszt még azon frissiben rekonstruálta a gyilkosságot, majd intézkedett, hogy a gyilkosokat bezállítsák a rendőrségre. A rendőrségen mind a ketten beismerő vallomást tettek. A bestiális gyilkost és büntársát holnap átkísérik az aradi ügyészségre.

Sinogli Pál holnap már az ügyészség fogházában elmélkedhetik a főtárgyalásig: Hát érdemes volt? ...

Berey Géza.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: A MAKRANCOS HÖLGY. W. Shakespeare hasonló című vígjátékának filmváltozata. Főszereplők: Mary Pikiörd és Douglas Fairbanks.

SELECT MOZGÓ: Utoljára. AFRIKA BESZÉL. A Colorado-Afrika expedíció 22 ezer kilométeres után készített grandiózus kulturális film.

ELITE MOZGÓ: Premier. MARIANNE. Ötletes vígjáték. Főszerepben a széke Metro-Goldwyn sztár, Marion Davies.

GRADISTE MOZGÓ: VADVIRÁG. Szerelmi dráma. Főszereplők: Joan Crawford, Robert Montgomery és Ernest Torrence.

H I R E K

Törhetetlen céltudatossággal

kell végeznie mindenkinek a maga feladatát azon a poszton, ahová a sors rendelése állította. Az idők új fordulásai egyre több és egyre nagyobb energiát, felkészültséget kívánnak meg mindenkítől, hogy feladatainak teljes mértékben megfelelhessenek és sziklaszilárd kitartással követhessék hivatásuk célját. Az Aradi Közlöny negyvenhat éve halad a maga útján előre és most, hogy az 1931. esztendő utolsó évtizedének kezdete felé közeledünk, jól esik újra közvetlen szavakkal fordulnunk ahhoz az olvasótáborhoz, amely immár közel öt decenniumon át halad együtt velünk, minden körülmények között kitartott mellettünk és a szeretet ragaszkodásával támogott bennünket a magyarság jogaiért folytatott küzdelmeinkben.

Ezrek és ezrek serogoltak az alá a zászló alá, amelyet öt évtizeden át a kultúra, a civilizáció, az emberi jogok és az alkotó munka nevében emelt magasra az Aradi Közlöny, hogy mindenek felett a béke-teremtő szellemét és a munka áldásos eszméjének céljait szolgálja. Emelt fővel valljuk ma is, mint annyi éven át, hogy az Aradi Közlöny munkaprogramja eleven erővel él s ha ma visszpillantunk arra a hatalmas utra, melyet magunk mögött hagyunk, büszke önértéssel állapíthatjuk meg, hogy az Aradi Közlöny ma is az, ami volt eddig: szószólója és bátorítója a kisebbségi sors alatt dolgozó magyarságnak, legelső vonalban küzdő védelmezője a magyar kultúreszmének és békeszerető munkaakaratnak és tántoríthatatlan védelmezője az itteni magyar tömegek vitális érdekeinek.

Az Aradi Közlöny a közélet élén folytatott harcai között is megmaradt olvasói meghitt tanácsadójának, támogató és melegsivű jóbarátjának, aki nemcsak buzdítani, hanem támogatni, sőt szórakoztatni is tud: szórakoztatva tanít és mulattatva oktat. Az Aradi Közlöny ezért is nélkülözhetetlen, megbecsült tagja minden magyar családnak.

Mindenkinek, aki ragaszkodik jogaihoz és a becsületes építőmunka megalkuvást nem ismerő részese kíván lenni, az Aradi Közlöny olvasótáborának nagy családjában a helye. Szükséges, hogy a megnövekedett feladatokkal szemben számban és öntudatban megismosodott tömegek támogassák munkánkat.

Az Aradi Közlöny mindennap olyan napilapot ad olvasói kezébe, amely hű és el nem torzított tükrét adja az eseményeknek. Az Aradi Közlöny modern hírszolgálatára gyors és megbízható: kontinentális viszonylatokban megszervezett tudósítói gárdánk munkáját pedig harmóniusan egészítik ki a modern technika legújabb eszközei. Irodalmi, technikai, sport, rádió- és közgazdasági közleményeink révén mindennapos tanácsadói és benső baráti viszonyt továbbra is olvasóinknak. Aki előfizet az Aradi Közlönyre, nemcsak abba a táborba lép be, amely velünk együtt letéteményese minden magyar akaratnak és gondolatnak, de tagja lesz annak a dolgos, komoly célokért küzdő nagy családnak is, amelyet az anyanyelv, a közös sors és az együttes munkaakarat kötelezettsége egyesít az Aradi Közlöny magasán lengő lobogója alatt.

— **IDŐPROGNÓZIS.** *Waltzban felhős idő várható, helyenként kisebb esőkkel.*

— **Aradon marad Chitu kapitány.** A napokban az a hír terjedt el Aradon, hogy Chitu Felice, a 13-as Calarasi huszárezred szimpatikus kapitányát elhelyezték Aradról a Regátba. Érdeklődünk ez irányban és sikerült megtudnunk, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert Chitu kapitány továbbra is Aradon marad.

— **Jóváhagyás előtt áll a város folyó évi költségvetése.** Ma délelőtt utazott Bucurestibe a jelenleg is ottartózkodó Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök után dr. Moldovan Silvius interimár-bizottsági tag, Moldovan dr. Aradvárosának folyó évi költségvetését vitte magával a fővárosba, hogy Radu dr. végre is jóváhagyásra terjeszthesse fel az elmúlt részint által készített budgetet.

Leipnik Márton az egyetlen komoly gyanúsítottja a biatorbágyi merényletnek

Tóth Géza pincért szerelmi bosszúból

jelentették fel — Több mint száz detektív nyomoz — Rejtélyes a szerepe a Leobenben elfogott szerelőnek — A budapesti főkapitányságra eddig 4500 feljelentés érkezett —

Budapestről jelentik: Ma délután kihallgatták ismét Hably Juliát és szembesítették Tóth Gézával, a gyanúsított pincérral. A szembesítés alkalmával Tóth Géza a leány szemébe vágta, hogy csupán szerelmi bosszújának akarja áldozatul dobni őt és hazugságnak minősítette a leány minden szavát. Tóth Géza határozottan kijelentette, hogy a legcsekélyebb köze sincs a biatorbágyi merényletnek. A rendőrség a vallomás alapján újabb nyomozást vezetett be annak megállapítására, hogy hol töltötte a kritikus időt Tóth, aki ezideig nem tudott pontos alibit igazolni. Hably Julia vallomását azonban megdőltnek tekintik, mert körülbelül megállapították, hogy hol töltötte Tóth a kérdéses éjszakát. Még mindig Leipnik

az egyetlen komoly gyanúsított, mert a rendőrségnek az az álláspontja, hogy ha Leipnik nem részes a biatorbágyi véres katasztrófa előidézésében, akkor miért nem jelentkezett önként a főkapitányságon alibi igazolására. A merénylet ügyében jelenleg több mint száz detektív nyomoz és ma délig körülbelül 4500 feljelentés érkezett a rendőrségre a tettesek kézrekerítése érdekében.

A leobeni rendőrség által elfogott Riesen Walter szerelőről megállapították, hogy a merényletet megelőző napon, vagyis szombaton posterestante levelet vett át, majd nyomtalanul eltűnt Budapestről. A nyomozás a legnagyobb apparátussal folyik a tettesek kézrekerítésére.

— **Pártvezérek birodalmi gyűlése.** Berlinből jelentik: Brüning a pártvezérek birodalmi gyűlését október 13-ára tűzte ki.

— **Szünetel a nagyváradi „Magyar Szó” megjelenése.** A Nagyváradon megjelenő „Magyar Szó” mai számában bejelenti, hogy a súlyos gazdasági viszonyok következtében megjelenését egyelőre kénytelen szüneteltetni és hogy legközelebbi száma csak november tizenötödikén jelenik meg. A lap főszerkesztőjét — mint ismeretes — nemrégiben határátlépésért nyolc és fél hónapi fogházra ítélték és nyilván ez is hozzájárult ahhoz, hogy a lap megjelenése elé anyagi nehézségek tornyosultak.

— **Gondoskodnak a vidéki munkásokról Bucurestiben.** A bucuresti-i „Principesa Maria” női tanoncotthonban (Str. Vasile Alexandri 1 sz.) harminc helyet tartottak fenn abból a célból, hogy azok a fiatal vidéki munkások, akik a fővárosban öhajtanák magukat szakmájukban tökéletesíteni, ott elhelyezést nyerhessenek. Az említett otthonban ezer-ezeröttszáz lejt kitevő díjösszeg lefizetése ellenében teljes ellátást kaphatnak. Mindazon munkások tehát, akik az említett célból Bucurestibe kívánnak utazni, jelentkezzenek az aradi munkafelügyelőségen (Bul. Carol 48.)

Legújabb női kabát szövetek

I. SCHUTZ-nál.

— **Gyűjtés a szegény gyermekeknek.** A Principele Mircea Anya- és Gyermekevédő Nőegylet ma uccai gyűjtést rendezett és dacára a rossz időnek, az aradi uriaszonyok fáradságot nem kímélve, gyűjtötték a meleg ruhákat váró szegény gyermekek javára. A tevékenykedő uriaszonyok között voltak: Dragan elnöknő, Pacuraru Brutusné, dr. Cucu Vazulné, dr. Popovicuiné, Metea Dimitriené, Csizmas Viorica, Mitache őrnagyné, dr. Olariu Cornelné, Szabóné, Dobráné, Gabriella Pascu, Kiss Margit, Kiss Panni, Popescu Anasztázia, mossótzsi Institoris Margit, Ciorogariu kapitányné, Ciorogariu Medy. A gyűjtés a késő esti órákig tartott.

— **Eltemették a szabadságtéri véres verekedés áldozatát.** A szabadságtéri gyilkosság áldozatát, Nussbaum József színházi kardalost ma délután temették el az aradi izr. temető halottas házából a rokonok, barátok és ismerősök nagy részvéte mellett. A gyászszertartás alatt megrázó jelenetek folytak le. A megrendítő körülmények között elhunyt srját édesapja és nagyanyja állották körül, míg a Cseh-szlovákiában lakó édesanyja betegsége miatt nem jelenhetett meg a fia végtisztességén. Érdekes megjegyezni, hogy éppen most sikerült Nussbaum József édesapjának a fia részére Kolozsváron állást szereznie, az állást a napokban kellett volna elfoglalni a fiúnak, aki már közel másfél éve állás nélkül volt.

— **Egy motorcsónak szerencsétlensége.** Revalból jelentik: A kikötőben egy eszt motorcsónak a vihar következtében felborult. A csónak 18 utasa közül 15-en a tengerben lelték halálukat.

A cseh Nemzeti Bank fel-emelte a kamatlábát

Az emelés szeptember 23-án lép érvénybe.

Prágából jelentik: A cseh Nemzeti Bank szűkebb bizottsága ma ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy szeptember 23-iki hatállyal a váltók és értékpapírok ieszámításai kamatlábát hat és fél százalékra, az állampapírok lombardkamatlábát hét százalékra, míg más értékpapírok kamatlábát hét és fél százalékra emelik fel.

— **Kétféle kötéltre akasztotta fel magát és kisliai egy anya.** Makóról jelentik: Ujvári Nándorné 22 éves fiatalasszony kétféle kötéltre felakasztotta saját magát és kislit, Mindketten meghaltak.

— **Feljelentett óratolvaj.** Bozsár Demefer lakatos ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen Buzea Constantin barátja ellen, aki az Astra-gyárban levő munkaszekrényéből ezüst óráját ellopta. A rendőrségről azonnal egy detektív ment Buzea Constantin után, aki beismerte a lopást és az órát előadta. A rendőrség a hűtlen barát ellen megindította az eljárást.

— **Szabadrábrahelyezés.** Az aradi törvényszék vádpanácsa ma foglalkozott Ulits Simon és Péter Anna ügyével, akiket a vizsgálóbíró tegnap helyezett előzetes letartóztatásba. A vádpanács megerősítette Ulits Simon letartóztatását, míg Péter Anna szabadrábra helyezése mellett döntött. Mivel az ügyész a szabadrábra helyezés ellen nem jelentett be felfolyamodást, Péter Anna el is hagyta az ügyész fogházát.

Az elegáns világba

Gladys a legjobb márka

Ha Gladys cipőkrémet használja

Cipője a kritikát kiállja.

— **Hat hónapi fogház — váltóhamisításért.** A csödbe jutott gyoroki Banca Podgoriana csődtörvényszék megmondoka bünvádi feljelentést tett Wolff András paulisi fűszerkereskedő ellen, aki a banknál egy hamisított aláírással ellátott váltót számitoltatott le. A család a váltó ovatolásánál derült ki és a bünvádi feljelentés alapján az aradi törvényszék ma tartotta meg a főtárgyalást ebben az ügyben. Wolff András beismerte a hamisítást, s ezért hat hónapi fogházbüntetésre ítélték.

— **Orvosi hír.** Dr. Pescariu, a közközház belgyógyász-főorvosa hazaérkezett és megkezdte rendeléseit Str. Crisan (Karolina) u. 10. sz. alatt.

— **Dr. Spielberger Henrik** fogorvos külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett, ismét rendel. Str. Consistoriului 16.

— **Meghülésnél, náthaláznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál** valamint ideggyógyalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz vedes gyomor- és bél-működést biztosít.

Megható gyászpompával bucsuztatták el a magyar színművészet nagy halottját, Hegedűs Gyulát

Bucsubeszédek a Kerepesi-úti temetőben — A magyar művészvilág tisztelettel — Magyar Imre, Hegedűs kedvenc cigánya, magyar nótákkal vett búcsút — Máriabesnyőre szállították Hegedűs Gyula holttestét —

Budapestről jelentik: Ma délután 3 órakor a Kerepesi-úti temetőben elbucsuztatták nagy gyászpompá közepette Hegedűs Gyulát. Budapest főváros nevében Ripka Ferenc dr. főpolgármester bucsuztatva megindító beszédben:

— Bucsuzom Hegedűs Gyulától, — mondotta — akinek elávozta mérhetetlen fájdalmat okoz mindnyájunknak. Elment Hegedűs Gyula és az az iges hely, mely ma utána maradt, örökké pótolhatatlan. Budapest fővárosnak nem volt semmi hivatalos kapcsolata a nagy művésszel, de Budapest főváros közönségéhez olyan elszakíthatatlan kapcsok fűzték hozzá Hegedűs Gyulát, hogy ez a többmillió lakossal bíró város most a szomorú eset miatt mély gyászban van. És ezeknek a gyászoló millióknak nevében mélyen megrendülve mondom búcsút Hegedűs Gyulának, annak a városnak a nevében, ahol az ő nagy művészete tovább fog élni hosszú nemzedékeken keresztül. Hegedűs Gyula, áldott legyen a Te emléked.

Roboz Imre beszéde

Ezután Roboz Imre a Vigszínház nevében bucsuztatta Hegedűs Gyulát.

— Most, hogy itt állunk — mondotta — Hegedűs Gyula koporsója mellett, csak most tudjuk a teljes valójában felfogni azt a kiemelkedő veszteséget, amely a Vigszínházat legnagyobb művészek elvesztésével érte. Amikor 1896. május 1-én az új Vigszínházhoz leszerződött, már akkor is az ismeretlen vidékről jött színész új hangot, új stílust vitt be játékába és pár évvel később már egyike volt a magyar színtársulat legnagyobb művészeinek. Ahány új szerepe volt, annyi új sikert is aratott. Ő volt az, aki 35 éven keresztül főzetlen erővel mindig az első sorban volt és művészi pályája mindenkor a dicsőség helyéig viselte magát. Egyike volt azon keveseknek, akikkel még akkor is megtelt a színpad, ha egyedül voltak azon. Szegény kártyásunk megérezte halálát, mert pár nappal ez előtt, amikor nála jártam, azt mondotta: Meguntam ezt a világot, meguntam ezt az emberiséget, érzem, hogy nemsokára el kell mennem. És szegény barátunk jól érezte, mert alig három nappal később, a könnyörtelen halál örökre elszóltotta közülnk.

Bűnvádi feljelentés hitelezési csalás miatt egy magyar kormányfőtanácsos ellen

Geiger Richard karrierje és bukása. A magyar film egyik tekintélye volt, s most a budapesti rendőrség várja az alkalmát, hogy letartóztassa

Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság napok óta érdekes ügyben folytat nyomozást. A rendőri nyomozás egy szérien indult és magas lendülettel felfelé törő kárrier összeomlását jelenti; Geiger Richard kormányfőtanácsos, a magyar filmszakna egyik legtekintélyesebb tagja ellen folyik a rendőri eljárás. Geiger Richard ellen bűnvádi feljelentést tettek és a nagytekintélyű filmember, a pesti társaság közkedvelt tagja, az aránylag elég fiatal kormányfőtanácsos fényes karrierjének egyes szakaszai most a rendőri nyomozás adataivá váltak.

Geiger Richard a világháború alatt textilkereskedő volt, szép vagyont szerzett és megvette a Star Filmgyár részvényeit és így ő lett a vállalat vezetője. Nemsokára a Star lett a Kamara mozgó, majd a Corvin-filmszínház is. Geiger tekintélye emelkedett a filmszakmában, filmkölcsönzéssel is foglalkozott és sikerült bekapcsolnia vállalatába az Ingatlanbankot is.

Geiger azonban túlméretezte vállalatát. Mindent eladta és Berlinbe ment. Bálint Zoltánól itt kért kölcsön 1919-ben 22.500 svájci frankot, amelyet nem fizetett vissza.

Bálint Zoltán ekkor beperelte Geiger Richardot a 22.500 svájci frankért s a többi esz-

Ráttal Márton, az Országos Színész-Szövetség nevében mondott búcsút a halhatatlan színésznek, Hegedűs Gyulának:

— Elnök ur, — kezdte beszédét elcsukló hangon — nem jelentem, hogy elakarsz menni. Szabadságra mentél anélkül, hogy szót voltál és fájdalom, csak később tudtuk meg, hogy úgy mentél el, hogy többé sohse térj vissza. Szerény voltál egész életeden keresztül, de engedd meg, hogy mielőtt még végképen elmennél tőlünk, megmondjam neked, hogy amíg közöttünk voltál, olyan maradandó értékeket alkottál, amelyeket csak egy olyan nagy művész alkothatott, mint amilyen Te voltál. És Te, aki tudod, hogy most amikor minden recseg és ropog alattunk, amikor ilyen válságos időköt élünk, éppen most hagysz itt bennünket. Eppen most, amikor a Te segítő kezére volna a legnagyobb szükség. Most pedig búcsuzól engedd meg, hogy arisznyádba tegyen azt, ami csak egyedül a tied: kiölt-hatatlán eszretelünk és megbecsüléstünk, amellyel egész életünkben viseltünk irántad

A japán csapatok Pekinget fenyegetik

Hayaski tábornok egyéni akciója — Véres harcok japán és kínai csapatok között — Lemondott a kínai kormány elnöke

A japán-kínai kérdésben nem vezettek eredményre a népszövetségi tárgyalások

Londonból jelentik: A szélső keletről érkező hírek szerint a japán és kínai csapatok között tovább folyik a harc és természetesen mindenhol a japán csapatok javára dől el, melyek elég erősek ahhoz, hogy az észak-kínai kormány csapatait, ha idegen segítséget nem kapnak, különös erőfeszítés nélkül eltapossák. Ez a segítség azonban, ugylátszik, ezuttal sem fog megérkezni a kínaiak javára. Amerikából ugyan tegnap azt jelentették, hogy a szovjet-kormány mozgósítási rendeletet adott a mandzsu határ mentén levő csapatainak. Ez a hír azonban minden valószínűség szerint inkább csak kegyes kívánság volt, mert Amerikában szeretnék, ha a gésztenyét az oroszok kaparnák ki a tüzből és amerikai közbelépés helyett ők ijesztenék ki a japánokat Mandzsuriából.

Moszkva jelentések egyelőre semmit sem tudnak erről a mozgósításról.

A japánok közben tovább folytatják a mandzsu területek megszállását. Tegnap Kirint szállták meg, a hasonló nevű mandzsu tartomány fővárosát. Tokióból érkező jelentések szerint ezt a megszállást Hayashi japán tábornok a saját szakállára, tokiói parancs nélkül hajtotta végre. A japán minisztertanács rosszslását is fejezte ki a tábornok iránt ezért. de végül is — mit tehetett volna? — szépen belenyugodott abba, hogy a derék Hayashi még egy tartományt szállott meg hazája számára. Kínai jelentések szerint a Peking és Mukden közötti vasútvonal mentén véres harcok folynak kínai és japán csapatok között.

Mukden minden ellenkező jelentéssel szemben szilárdan a japánok kezében van és egy pillanatra sem került vissza a kínaiak kezébe. Japán hír szerint a Koreában állomásozó csapatainak egy részét is utbaindította Mandzsuria felé. A kínaiak abban reménykednek, hogy Oroszország nem fogja tétlenül nézni a japánok előrehaladását Délmandzsuriában és a maga részéről szintén bevonul Északmandzsuriába. Ez zérindes esetére van reménykedés, mert ha az oroszok valóban rá is szánják magukat erre, a következmény igen könnyen az lehet, hogy osztozkodni fog Mandzsuria fölött Japánnal.

Shanghaiből jelentik: A japán csapatok előrenyomulnak. Hír szerint a japán tisztok elhatározták, hogy Tien-Csint és Pekinget megszállják. Tokiói jelentés szerint a mandzsuriai csapatok ellenállást tanúsítanak a japánokkal szemben.

Genéből jelentik: A Népszövetség tanácsa ma délelőtt meghallgatta a kínai és japán delegátusok jelentéseit. Kína jóvátételt követel. Japán a harc megkezdését és Kína felelősségrevonását. Az amerikai kormány a konfliktus elintézésére Lord Cecil kinevezését javasolta. Ez a javaslat nagy feltűnést keltett népszövetségi körökben.

A népszövetségi tanács által a japán-kínai kérdésben folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre. A tanács utasította úgy a japán, mint a kínai megbízottakat, hogy tolmácsolják kormányuknál a Népszövetségnek azt a kívánságát, hogy mindkét kormány kötelezőleg szüntesse meg a háborút intézkedéseket.

Cantonból jelentik: Sang-Kai-Sek, a Kínai kormány elnöke beadta lemondását.

Gandhi rejtélyes kísérője egy angol admirális milliomos leánya

Miss Madeleine Slade, Gandhi angol tanítványa, a dúsgazdag angol nő excentrikus életmódját cserélte föl az egyszerű hindu nő életével, amikor hat évvel ezelőtt Gandhi legodaadóbb híve lett

Most tért vissza először Angliába, ahová szülei temetésére sem ment el — Uj életviszonyaiban igen boldognak vallja magát

Londonból jelentik: A Mahatma Gandhi körüli londoni politikai szenzációnak megvan a maga társadalmi szenzációja. Gandhi, mint ismeretes, fehér kísérője, miss Madeleine Slade társaságában érkezett Londonba a keresztszal mellé. Ez a miss Slade igen gazdag angol nő volt s egyszerűen ellenállhatatlan vonzódás támadt benne a nagy Mahatma tanítványa iránt. Nem sokat töprengött, leszámolt Európát, búcsút mondott címnek, rangnak, vagyonnak, társaságnak és fényűzésnek s Indiába ment, ahol Gandhi tanítványa lett: egyszerű máni nővé változott, aki amellettszenvedésesen vallja mestere politikai és erkölcsi tanításait. Miss Madeleine Slade egy nemrégiben elhalt angol milliomos, Sir Edmond Slade admirálisnak a leánya s apjától óriási vagyont örökölt. Már kora fiatalsága óta rendkívül excentrikus életmódot folytatott, noha alapos műveltséggel és intelligenciával bírt. Huszonhat éves koráig két kanállal evett a világ és társadalom nyújtotta örömeiből, de aztán egy nap — néhány éve már ennek — elolvasta Román Roulandnak Gandhiról írott könyvét s ez az olvasmány fordulópontot hozott életébe. Maga miss Slade így ír erről a konverziójáról:

Gandhi fanatikus rajongója

— Istentelen és fényűző életet életem. Napjaim így teltek: Az évet London, Páris és Berlin között töltöttem. Sok pénzem volt és semmi gondom s így egyre újabb és újabb szenzációkat kerestem. Aztán valami magasabb dolgot találtam. Elolvastam ezt a könyvet s hirtelen arra a meggyőződésre jutottam, hogy Gandhinak és Indiának szentelem életemet.

Miss Slade egyideig Párisban tanulmányozta Gandhi tanait s aztán levelet írt az indus vezérnek, akinek felajánlotta szolgálatait. Gandhi elfogadta ajánlatát s felszólította, hogy jöjjen el Indiába. 1925 novemberében lépett miss Slade Gandhit tanítványai közé Ahmedabadban s testi és lelki tisztaságot fogadván, fölvette a hindu hitet. Attól kezdve teljesen új feladatainak szentelte magát. Gandhi tanítvá-

A mentőorszjegy húzása

Eladatlan sorsjegyre esett a 250.000 lejes főnyeremény, de a húzást megismétlik.

Köszösvárról jelentik: Vasárnap nagy napja volt a mentők sorsjátékának, a 250.000 lejes főnyeremény húzása volt soron, de mivel a nyertes szám, a 9993 eladatlan volt. Ligethy dr. javaslatára a Mentőgyesület lemondott a hatalmas összegről s így azt október 4-én ismét kihasználják. A vasárnapi húzáson egyébként a következő számokat húzták ki: 25.000 lejt nyertek: 13925, 72206, 10.000 lejt nyertek: 5867, 17522, 26747, 17157, 12674, 2500 lejt nyertek: 407, 2200, 13381, 29043, 51305, 103004, 117743, 127936, 140306, 149343, 500 lejt nyertek: 378, 522, 1397, 691, 2769, 3050, 3608, 4107, 5047, 5300, 5362, 5410, 6209, 8021, 8376, 9080, 1768, 15927, 20842, 20906, 30049, 30051, 30400, 39025, 39512, 40192, 46047, 47444, 59429, 60020, 60034, 62583, 70074, 78033, 79030, 87279, 87465, 89061, 89950, 97640, 98061, 98094, 98651, 100060, 113586, 120074, 124778, 140677, 140697, 146266.

300 lejt nyertek: 209, 261, 268, 523, 741, 786, 839, 1506, 1732, 2241, 2285, 3002, 4057, 4691, 4770, 5068, 6000, 6077, 7024, 7056, 8093, 8517, 8950, 10663, 10981, 12850, 17002, 19675, 22862, 23007, 23698, 24002, 25477, 29182, 30004, 30085, 40107, 40437, 40703, 46442, 50066, 50497, 50764, 52871, 53846, 54641, 50569, 55913, 59071, 60002, 60089, 62803, 62979, 63100, 63141, 65596, 67456, 70428, 70505, 70596, 72501, 80452, 80913, 84314, 84620, 84874, 87060, 89332, 95500, 97059, 97783, 98022, 100152, 104514, 108063, 110493, 115280, 118509, 119201, 120000, 123686, 124016, 128238, 130364, 130562, 130794, 132505, 133033, 133131, 134571, 135544, 137425, 140046, 140207, 140351, 140611, 140876, 142088, 144236, 148452.

A nyertesek sürgős jelentkezését kéri a sorsjáték intézősége.

nyai körében elsősorban egy hároméves próbaidőt kellett eltöltenie. Később vezető pozícióhoz jutott Gandhi iskolájában. Amikor aztán Gandhi megkezdte marsát a tenger felé, ahol a tenger sós vizéből sót akart meríteni és így megsérteni az angol monopóliumot, miss Slade Ahmedabadba maradt mint az iskola vezetője. Miss Slade tehát már hat éve él Indiában s ez alatt az idő alatt teljesen neutralizálódott, lemondva az európai nő civilizált életmódjáról. Gandhit elkíséri minden útjára s kiváló szerepet játszik az indiai szabadságharcban. Ma már nem is hívják miss Madeleine Slade-nek, hanem hivatalos indus nevével: Shrimati Mira Bainek. Angliába 1925 óta először tért vissza s most is csak Gandhi társaságában. Még apja temetésére sem jött el Londonba, aki 1928-ban halt meg s nem vett részt anyja temetésén sem, aki kevéssel azután követte férjét a halálba.

Külsejében is teljesen áthasorult az indiai szokásokhoz a hindizmusnak ez az új apostola. Ruhája egyetlen szövetdarabból áll, amelyet vállja köré kanyarit s onnan esik alá testére. Fekete haja hátrafésült s rövidre nyírott, arcát barnára égette az indiai nap heve, de karcsu és magas angol termete elárulja, hogy nem a távoli Kelet szülötte.

Napi élete is ment minden személyi fényűzéstől. Egyszerű indiai parasztasszony életét éli: csak háromféle ételt vesz magához: gyümölcsöt, zöldséget és kecsketejet. A szabad és alatt alszik. Azt mondja, hogy rendkívül boldog és megelégedett életével. Indiát nem tekint idegennek, sokkal inkább igazi hazájának. „Talán ide tartoztam — mondja — s csak tévedésből születtem Angliában. Dolgozom és a munka boldogsággal tölt el. Minden új napnak már éjszaka örülök előre“.

Az angliai rokonság haragja

Az előkelő angol társaságot annak idején fájdalmasan érintette miss Slade csodálatos konverziója, amikor elhatározta, hogy elhagyja Londont és Gandhi-hoz költözik. A rokonság nem is tudta ezt neki megbocsátani s máig sem békült ki vele. Kijelentik ugyan, hogy távolról sem kételkednek miss Madeleine meggyőződésének becsületességében és hogy Gandhit sem akarják kritizálni, de nem titkolhatják el, mennyire sajnálják, hogy Madeleine szövetkezett vele. Madeleine egyik nagynénje, Mary Slade ismert angol színésznő így nyilatkozik erről:

— Madeleine mindig excentrikus volt, hol ezért lángolt, hol azért rajongott. Igen szép leány volt és nagyszámban voltak tisztelői. De mindig tartózkodó volt s nem tartozott az emberek ama fajtájához, amelyet egykönnyen lehet megérteni.

Kétszázezer lej kártérítést követel egy aradi ügyvéd, mert egy községi bíró azt hiresztelte róla, hogy feleit a törvényszéken fogja

Érdekes pert tárgyalt ma délután az aradi törvényszék Popescu-tanácsa. Pausesti Miklós aradi ügyvéd bünvádi feljelentést tett Barbut Todor Szemlak község volt bírójára ellen, aki állítólag olyan nyilatkozatot tett róla, hogy tanítóból lett ügyész, majd ügyvéd és klienseit a törvényszéken fogja.

Barbut Todor az inkriminált kifejezéseket állítólag több tanu előtt tette, akik értesítették Pausesti Miklóst, aki nemcsak bünvádi feljelentést tett a volt községi bíró ellen, hanem kártérítés címén kétszázezer lej megítélését is kérte.

Az aradi törvényszék Popescu-tanácsa az érdemleges tárgyalás megkezdése előtt Hotoran

Az aradi bőriparosok jubileuma

Diszközgyűlés az Iparos Otthonban.

Általános érdeklődés mellett ünnepelte az aradi Bőriparosok Szindikátusa fennállásának kétszázadik évfordulóját. A szindikátus tagjai kilenc órákor gyülekeztek az Ipartestületen, ahonnan felvonultak a görög Keleti Katedrális-hoz, ahol a céh 1894-es ötödik zászlóját be-szentelték. Utána a római Katolikus templom-hoz mentek. Itt a zászlót újból beszentelték. Az Iparos Otthon nagytermében folytatódott az ünnepély. A cipésziparosok dalárdája a himnuszot énekelte el, amelyet a megjelentek állva hallgattak végig. Elsőnek Olariu Jusztin emelkedett szólásra, aki a céh megalakulásától kezdve levezette annak történetét napjainkig. Beszédét román nyelven kezdte, majd magyarul nyelven fejezte be.

Utána dr. Parecz Béla volt országgyűlési képviselő szólalt fel, aki hangsúlyozta, hogy ő nem politikai beszédet jött tartani, hanem üdvözölni a céhet ebből az ünnepélyes alkalomból. Ezután Reinhart Gyula, az iparosok elnöke köszöntötte a cipészcéhet kétszázéves jubileuma alkalmából. Dr. Gabos Jenő zárta be a diszközgyűlést, majd az Iparos Otthon éttermében társasbéd következett.

Őszi autót Svájcban

Különleges látványosságok ebben a csodálatos országban.

A most befejeződött nyári szezon Svájcban nem volt oly liktető és életteli, mint eddig minden évben. Ez főleg a rossz időjárásnak, az általános gazdasági válságnak és a németországi bankzárlatnak tudható be. Azonban a nyár elmulasztott gyönyöreit egy kilátásban levő hosszú és enyhe őszi pótolhatja. Egy őszi autót a ruganyos svájci országutakon, a természeti szépségekben bővelkedő svájci hegyek között, a precíz autobusz-járatokkal kárpótolhat mindazért, amit a nyáron elvesztettünk. Aki Svájcot igazán meg akarja ismerni, annak nem hajótart kell tennie, hanem a Furkán, Grimselen, Klausenen, Berninana, Malojan át kell ezt a csodálatos országot autobuszon beutaznia. Külön látványosságot nyújt és az utasnak mindenekelőtt figyelmébe ajánlandó Tessin, a Genfi-tó, a Zürichi-tó, a Bodeni-tó, a Wallensee, mind olyan helyek, amelyek Svájcnak legszebb vidékeit képezik.

A Vierwaldstattersee, amelyet az egész világon a Svájci-tó néven ismernek, Waggis és Vitznau széltől védett partjai között fekszik, így ez a vidék különösen alkalmas őszi üdülésre. Éghajlat és fekvés szempontjából ugyanilyen előnyei vannak az Aegeriseeknek és Brestenbergnek. Aki pedig bejárta mindezeket a helyeket, bizonyára, hogy ellátogat még a Jura-alpok vidékére és végül a Lac Lemanoz, ahol most ősszel gyűlnek össze konferenciára azok, akik a leszerelést és ezzel a világ békéjét akarják előkészíteni.

Viktor dr. védő kérelmére illetékessége felett döntött. Amennyiben Pausesti ügyvéd mint köztisztviselő kérte a becsület védelmére hozott törvény alkalmazását, úgy csatolni kellett volna az aradi ügyvédi kamara irásbeli engedélyét a per megindításához. Ha pedig a bíróság mint egyszerű becsületsértést kezeli az ügyet, úgy a tárgyalás lefolytatására a járásbírószék illetékes.

A törvényszék hosszabb tárgyalás után úgy döntött, hogy nem kéri Pausesti Miklóstól a Kamara felhatalmazását s ezért érdemben is letárgyalja az ügyet. A tárgyalás folyamán csupán a vád két tanuját hallgatták ki, s mivel úgy a védelem, mint a vád újabb tanuk kihallgatását kérte, a bíróság a folytatolagos tárgyalást október 13-ra halasztotta el.

Rádióaktív sugarak alkalmazása a fog- és szájápolás terén

Minden tudományág között az orvostudomány életében mutat szinte forradalmasítóan nagy és mérföldeket jelző haladást a különböző felfedezések sora, amelyek elmélyedő laboratóriumi vizsgálatairól és nagy tanulmányok eredményeiből. Az orvostudomány belső és nagy összefüggéseket keres a szerkezet elváltozások között és egyik, szinte megdöbbentően nagyjelentőségű felfedezés volt, hogy az eddig elhanyagolt s kellő mértékben nem értékelt fogak ápolásának milyen döntő befolyása és milyen misztikusan nagy összefüggése van a szervezet funkcióival, de főként a megbetegedések legkülönbözőbb fajaival. Malok dr., a berlini egyetem világhírű biológiai professzora mutatott rá a modern kutatások során arra, a körülményre, hogy a fogak életfunkciói és a szájápolás biológiai továbbvitele egy minden tekintetben fontos szerepet játszik a test, az emberi szervezet épségbentartására. Professzor Malok találta meg — és az ő utasításai nyomán készült a laboratóriumi készítmény — a „DORAMAD” speciálisan és rádióaktív sugarakkal hatásos fogpasztát.

Lehet, hogy a reklámok nagy az ereje és a hangzatos frázisok sok esetben a későbbi helytelen eredmény dacára is tudták hivatkozni a tudomány eredményeire. Itt a „DORAMAD” talán az első és kivételes helyzetben is forradalmat jelentő uttoró. A „DORAMAND” nem kér más, mlathogy eredményeit a laikus közönség is elismerje, amelynek számára, amelynek használatára készült. A fogpasztát, amely a „DORAMAD” nevet viseli, eredmények jellemzők. Eredmények, amelyek szerint a rádióaktív jellegénél fogva legelső sorban is fertőtleníti a szájüreget, tehát bakteriumoktól is megvédi és ezzel közvetve megvédésnek egyensúlybentartásával az in megerősödik, minden látható, vagy láthatatlan sorvadás a foghasban lehetetlenné válik, így a foghasgyulladás nem következik be és a meglazult fogak újból visszaerősödnek a foghas izomkapcsaiába. A „DORAMAD” paszta használata gyógyszer, így egyetlen kritikája lehet jogerős és helytálló: a bevált eredmény.

A sipisták kifosztottak egy fiatalembert

Aki megzsarolt egy aradi köztisztviselő feleségét.

Érdekes feljelentés érkezett ma délelőtt az aradi rendőrségre. A feljelentő Popa Nicolainé aradi köztisztviselő felesége. Popáné elmondta, hogy augusztus 28-án Temesvárról Arad felé utazott. Mikor a vonat Vinga állomásról elindult, a fülkébe egy kétségbeesett fiatalember állított be, aki Unger Fritz néven mutatkozott be, mint a brassói Frank-gyár főkönyvelője.

A fiatalember elmondta, hogy őt Vinga állomás előtt a vonaton utazó sipisták teljesen kifosztották és most egy lej nélkül, kénytelen Aradra menni, ahol a gyárnak néhány nagyon fontos ügyét kell elintéznie. Kérte Popánét, hogy segítse ki őt pillanatnyilag pénzzavarából és mikor haza megy Brassóba, azonnal megküldi. Popáné a fiatalembernek gyanútlanul kölcsönzött 1200 lejt, amit Unger Fritz egy névjegyben nyugtatott. A fiatalember nagy hálálkodással köszönte meg Popánénak, hogy kiségitette zavarából és az aradi állomáson elváltak.

Közben eltelt néhány hét, de a fiatalember nem adott életjelet magáról. Popáné azt gondolta, hogy Unger Fritz elfeledkezett a kölcsönről és levelet küldött neki Brassóba, de választ nem kapott. Popáné ekkor elhatározta, hogy a gyár igazgatóságának fog írni, hogy pénzt megkaphassa. Nagy volt a meglepetés azonban, amikor a gyártól néhány nap múlva azt a választ kapta, hogy Unger Fritz, aki utazói minőségben volt a Frank gyárnál alkalmazva, augusztus 14-én elbocsátották állásából.

Popáné még várt egy néhány napig és ma délelőtt Unger Fritzet család miatt feljelentette a rendőrségen. A rendőrségen Adamovici komisár vette fel a jegyzőkönyvet és megindította a nyomozást a feledékeny főkönyvelő után.

Kolozsvári Mentők Sorsjátéka !! Főnyeremény 1 millió Lei. Legközelebbi húzása okt. 4-én.

Sorsolásra kerülnek: 250.000, 50.000, 25.000 és még számos nyeremény Sorsjegyek állomáson vásárolhatók tőzsdékben, bankban. Egy egész sorsjegy ára 100, fél-sorsjegy 50 Lei. Vidéki megrendeléseknél 19 Lei portó hozzáadásával megrendelhető a főbizományosnál: ECKSTEIN TIVADAR Arad, Str. Vidra No. 1. és a Központi Sorsjegyirodánál Oluj, Str. Memorandium No. 16.

Letartóztatták a rablással vádolt temesmegyei monopoltisztviselőt Okölcsapásokkal ütötte le áldozatát — Az eszméletlenül fekvő embert kirabolta — A temesvári vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte a rabló tisztviselőt

Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszék vizsgálóbírója ma előzetes letartóztatásba helyezte Todorescu György 27 éves rekási monopoltisztviselőt, aki ellen néhány nappal ezelőtt rablás címén feljelentést tettek. Az érdekes ügy előzményei a következők:

Zsurma Ábrahám temesvári vendéglős hémregiben bevásárlás céljából Rékásra utazott. A délután folyamán akart visszatérni Temesvárra, azonban a vonatot lekéste és ezért visszament a községbe, ahol Schrauber Antal korcsmárosnál bérrelt éjszakára szobát. Vacsora után megment a hajnali órákban együtt indultak az állomás felé, mivel Zsurma a legelső vonattal el akart utazni.

A község szélén azonban Todorescu váratlanul rátámadt a gyanútlan vendéglősre, akit több okölcsapással leterített és akinek elvette pénzét.

Zsurma — miután magához tért — feljelentést tett Todorescu ellen a csendőrségen, amely őrizetbe vette a monopoltisztviselőt. Mint utóbb kiderült, Todorescu elköltötte a rabolt összeg felét és ekkor Schrauberhez ment, akitől ötezer lejt kért kölcsön. Ez azonban a kérelmet megtagadta. Todorescu elfogatása alkalmával azonnal állt bosszút Schrauberrel, hogy a csendőrség az őt elkapta. A csendőrség ekkor Schraubert is őrizetbe vette és mindkettőjüket beszállította Temesvárra, a vizsgálóbíró elé. Itt, miután a kihallgatások megtörténtek, Todorescut előzetes letartóztatásba helyezték, míg Schraubert elbocsátották. Az érdekes ügyben a vizsgálat folyik.

Ezerkétszáz tonna benzint borult lángba a két petroléumvonal összeütközésénél

Az áldozatok az égő vagonok romjai alatt — Ionescu CFR-vezérigazgató a helyszínen — Megállapították az öt halott személyazonosságát

Bucurestiből jelentik: Az Aradi Közlöny szombati számában rövid távirati jelentés alapján beszámolt arról a borzalmas vasuti katasztrófiáról, mely Ploesti és Slobozia között két petroléum-szerelvény összeütközése következtében keletkezett és amelynek öt halálos és számos súlyosan sérült áldozata van. A vasuti szerencsétlenségről az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója az alábbi részletes tudósításban számol be:

Szombaton éjjel körülbelül 1 óra tájban történt a borzalmas vasuti katasztrófia a Ploesti—Slobozia, Veche—Fetesti-i vasutvonalon. A szerencsétlenség következtében Cazanesti és Andresesti vasutállomások között keletkezett be. A két állomás közötti vasutvonalon találkozott egymással szemközt a 9847-es számú petroléum szerelvény, mely összesen 50 petroléumkocsiból állott és a 9848-as számú ugyancsak petroléum szerelvény, mely azonban üresen igyekezett Cazanesti állomás felé. Mindkét szerelvény teljes sebességgel haladt és az összeütközés oly heves volt, hogy a szerelvények valamennyi kocsija kisiklott és nagyrésztük pozdorjává zúzódott. A két hatalmas mozdony szintén tönkrement.

A katasztrófia tulajdonképpen csak akkor érte el tetőpontját, amikor az összetört petroléumkocsikból kiömlött és meggyulladt a vagonokban szállított több mint 1181 tonna benzint. A pozdorjává zúzódott vasuti kocsik egy szempillantás alatt műzött füst és több méterre felcsapó lánggal égni kezdtek. A szerencsétlenség színhelyét több méteres körzetben minden irányban valóságos lánguenger vette körül, mert amerre a benzint elfolyt, arra mindenütt folyékony tűz keletkezett. Az égő mozdony romjai az első percekben borzalmas emberi jajgatások voltak hallhatók, azoknak a szerencsétlen embereknek a segélykiáltásai, akik a két szerelvényen tartózkodtak és a szerencsétlenség alkalmával az égő vagonok romjai alá kerültek. Az eddigi megállapítások szerint a két mozdonyvezető, a két fűtő és egy vasutas halálukat lelték, míg rajtuk kívül számos vasutas életveszélyesen megsebesült. A szerencsétlenség bekövetkezése után, mintegy félórával a közelben levő állomásokról segít-

ség érkezett a katasztrófia színhelyére, majd a reggeli órákban Bucurestiből elindítottak egy segélyvonatot, amelyen orvosok és egy bizottság szállott ki a helyszínre. A bizottság most folytatja a vizsgálatot a katasztrófia okának megállapítására, hogy kit terhel a felelősség. Megállapították, hogy a szerencsétlenség alkalmával Cazanesti állomáson Ionescu Stelian forgalmi tiszt volt szolgálatban, míg Andresesti állomáson egy Korfós nevezetű. Egyelőre mindkettőjüket őrizetbe vették.

Ugyancsak a szerencsétlenség színhelyére utazott Ionescu generális is, a CFR vezérigazgatója. A bizottság most a rendőri hatóságokkal karöltve folytatja a vizsgálatot. A kár az eddigi becslések szerint jóval meghaladja a 100 millió lejt. Az éjjeli órákban érkezett jelentés szerint a katasztrófia áldozatai között a következők: Moldovan János és Dumitrescu C. Dumitru moldovanyvezetők, továbbá Ion N. Constantin és Zaharie Petre fűtők s egy Dragnea Marin nevű vasutas. A közlekedés ezen a vonalon a pálya rendbehozásáig szünetel.

Száznyolcvan órát hánykolódott az Óceánon két német repülő

A különleges uszótalpak mentették meg a lezuhant repülőgépet.

Dessauból jelentik: A Junkers-művekhez ma befutott jelentés szerint Johanssen és Rody repülőket megtalálták. A két pilóta, mint ismeretes, tíz nappal ezelőtt startolt Délamerika felé azzal a céllal, hogy rekordidő alatt megkerüljék a földet — pernamurci utat. A Kanári-szigetek elhagyása után azonban semmi hírt sem kaptak a lisszaboni állomások a két repülőgépről s csakhamar lemondottak arról, hogy a két vakmerő pilótát még élve viszontlássák. Ma aztán jelentés érkezett, hogy a két repülő megtalálták. Gépjük vihar következtében lezuhant, azonban tekintve hogy a gép teljesen uszótalpakkal volt felszerelve, nem történt különösebb bajuk és mindössze száznyolcvan órát hányódtak a tengeren. A lezuhant repülőgépet a Bellmorris angol személyszállító gőzös találta meg.

Az angol kolóniákról visszatértek élete

Angliában A szigetországban nincs szerelem, amely „meglátni és megszeretni” alapon keletkezik — Aki a dzsungelbe vágyik vissza — A kolónia élete tele lemondással és szenvedéssel — Aradi urilány Angliában —

Van valami rendkívül érdekes abban, ahogyan a kolóniákról hazatérő angolok életük alkonyát valamelyik kis angol faluban, a tengerparton, vagy másutt leledegélik... Tisztek, orvosok, mérnökök, akik egész életüket valahol a földgömb másik felén, forró, gyilkos éghajlat alatt, félvad emberek között, évtizedekre elzárva a művelt világtól, éltek le, utolsó éveiket hazájukban, a csendes kis angol faluban, civilizált emberhez méltóan akarják eltölteni. Összejönnek a világ minden rájáráról, telve emlékekkel, színes kalandok, érdekes élmények csillogó gyüteményét hozva utitáskájukban. S esténként, párologó tea mellett, mesélnek és mindig csak mesélnek, de meg kell hagyni nekik, hogy órákon át le tudják kötni az ember érdeklődését...

Millifordban alkalmam volt tanulmányozni ezeket az egytől-egyig érdekes, kedves embereket. Harmadik osztályú gyorsvonati kocsi, mely nem is hasonlítható a mi harmadosztályú vagonjainkhoz, kényelmes zakatolással vitt le a tengerparti Millifordba, ahol az impressziók, új megfigyelések, tapasztalatok várnak rám. Gondolataimban már magam előtt láttam azt a vicclapokból és regényekből olyan jól ismert, csontos, hatalmas angol ladyt, aki vár majd rám az állomáson. Képzhetjük, milyen kellemes meglepetés volt számomra, amikor az elképzelt „ijesztő látomás” helyett egy mosolygó szemű, fiatal és karcsú hölgy várt rám a perronon...

Milliford kedves, meghitt angol falu, régi házakkal, villákkal, melyek felett megkapó nyugalom és rendezettség ömlik el. A villaszálló magánházak szám helyett nevet viselnek, s ezek a nevek azután annyira a köztudatba szivódnak, hogy nemcsak a tulajdonos predikátumaként emlegetik, hanem még a kutyákat, melyek a házhoz tartoznak is, a villa nevéből szólítgatják. Aztán meggyőződhettem róla már az első napon, hogy csakugyan léteznek a vicclapokból olyan jól ismert karrikaturák eredeti modelljei, az angol falusi élet hölgytársadalmában. Mindenki ismeri azt a sportruhás, csontos, szikár és szigorú tekintetű angol női karrikaturát, ahogyan általában elképzelik ezt a nőtípust nálunk. A délutáni bridge-partinál én szemtől-szemben állottam egy ilyen diszpekiánnyal. Keblén hatalmas brossot viselt, amelyre szerfelett büszke is volt, mert ifjúkori ideálja hozta annak idején Indiából... Ellenfele a bridge-ben (az „ideálnál” nem lehetett „méltó” vetélytársa) egy rendkívül alacsony, roppant piros arcú hölgy volt, olyan hatalmas fogakkal, mint egy kerti ásó és nemcsak látható, de pödörhető bajusszal. A harmadikon pedig olyan rosszul szabott ruha volt, hogy szinte fizikai fájdalmat éreztem, amiatt, hogy ilyen mostohán bántak el azzal a szép, nehéz selyemmel, mely ugyancsak valamelyik kolóniából származott, hasonlóan Milliford község valamennyi számottevő polgárához...

Az angol férfi a hűség mintaképe

A férfiak azonban nem a külsőt nézik a nőben. Angliában lehetetlen az ugynevezett „első pillantásra” beállított szerelem. Éveken keresztül igyekeznek előbb kiismerni egymást, de viszont az az eset sem állhat elő, hogy megünik az alatt a hosszan tartó ismerkedés alatt egymást. A férfi, bárhol legyen a világ legtávolabbi sarkában is, visszajön a leányért, aki megtetszett neki. Viszont az asszonyok minden áldozatra képesek a férfiért, akit szeretnek, követik — a szó szoros értelmében — a világ végére is! Pedig a kolóniális élet, a klíma és más ezer veszély rendkívüli nehézségeivel kell megküzdeniök. A gyermekek egyáltalában nem bírják el a klímát a kolóniákon, s ezért hazaküldik őket Angliába, ahol azután szülők nélkül nőnek fel többnyire csak évtizedek múltán látják viszont szüleiket. Egy barátom ott élt Millifordban, mint egyik kis rokonának, egy négy éves kislánynak a nevelője és anyahelyettese, akinek szülei Indiában éltek. Viszont a barátom szülei vala-

hol Afrikában telepedtek le már évek előtt. Ez a kis barátom gyermekkorát Indiában töltötte el, ahol egy dzsungel kellős közepén lakott a bátyjával, egy angol tiszttel. Sokat mesélt arról a lemondással teli, küzdelmes életről, amit ott éltek át és mégis egyre visszakivánczolt a dzsungelbe. Esténként de sokszor ábrándozott a kis kunyhóról, ahol gyermekkorát töltötte el:

Visszaemlékezés a dzsungelre

— A bátyám most ott ül a tűz mellett és fásultán sámul bele a parázs fényébe... A rettentően megerőltető napi munka után, amikor állandóan résen kellett lenni, hogy a bepusztítottak ne hogy fellázadjanak, még olvasni sincs kedve az embernek. Azért kellett eljőnnöm onnan, mert egy pillanatra sincs biztonságban az ember és különösen egy nő... A bátyám talán soha sem is fog megnősülni, mert oda nem vihet asszonyt a vadomba. És ilyen a legtöbb kolónista élete. Tele lemondással, nélkülözéssel...

Igy beszélt az a leány, akinek a szülei Afrikában, a bátyja Indiában élt, ahol ő maga is gyermekkorát töltötte el. És mégis vágyott vissza az őserdőbe, talán azt érezte hazájának, mint a legtöbb hazatért angol nő és férfi, akiknek egész családjukba már évtizedek óta beszivódott a kolóniális élet misztikus igézete.

Szibentiszt Resch Fernanda

Kihallgatták az orvosnövendéket, aki tiltott műtétet végzett egy zeneakadémiai növendéken

Öngyilkossággal fenyegetődzött a leány, ha a műtétet nem hajták rajta végre.

Budapestről jelentik: A Rókus-kórházban ma kihallgatták Seiler Emil szigorló orvost, aki Junker Angelán tiltott műtétet hajtott végre, minek következtében a leány meghalt. Seiler Emil — mint ismeretes — a leány halála után öngyilkosságot követett el. A mai napon olyan állapotban volt már, hogy ki lehetett hallgatni. Seiler Emil kijelentette, hogy a leányt azelőtt nem ismerte. Elmondta, hogy egy napon beállított rendelőjébe Junker Angéla, aki sirva könyörgött neki, hogy hajtsa végre rajta a műtétet. Mikor ő hallani sem akart erről, a leány azzal fenyegetőzött, hogy öngyilkos lesz és halála az orvos lelkét szárad. Ekkor Seiler Emil megtette amit kért. Mikor látta, hogy a műtét végzetes következményekkel járt, kétségbeesésében öngyilkos lett. Kijelentette, hogy nem tudja mi volt a hiba a műtétben, csak azt tudja, hogy egy emberi élet esett áldozatul és így nincs értelme annak, hogy tovább éljen, Seiler Emil állapota még nem javult annyira, hogy rabkórházba lehetne szállítani, azért egyelőre még a Rókus-kórházban marad.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. B. Arad. Saját érdekében kérjük, szívességeként két napon belül kiadónvatalunkat felkérni.

Karhatalommal ürítettek ki egy kórházat Chisinauban

Egy szakasz katona kihordta a berendezést az uccára — A betegeket a szomszédos házban helyezték el — Az igazgató táviratilag tett jelentést a miniszternek

Chisinauból jelentik: Nagy feltűnést keltő eset történt ma délelőtt Chisinauban. A délelőtti órákban ugyanis megjelent a chisinaui szemkórházban három magasrangú katonatiszt egy rendőrkomiszár kíséretében és a kórházigazgató-főorvosának, D. Athanasiumnak egy távirati rendelkezést mutattak fel, amelyben a hadügyminiszterium elrendeli, hogy a helyi szemkórházat azonnal ki kell üríteni és ott a katonai li-

ceumot berendezni. A kórház igazgató-főorvosa nagy meglepetéssel vette tudomásul a miniszteriumnak ezt a rendelkezését és kijelentette a katonatiszteknek, hogy a kórházat azonnali hatállyal kiüríteni teljesen lehetetlen, másodszorban pedig a kórház épülete nem állami, hanem magántulajdon és valószínűleg a miniszteri rendelkezés tévedésen alapulhat. A rendelkezést kézbesítő katonai közegek ekkor egy másik írásos rendelkezést mutattak fel, amelyet a III. hadtestparancsnokság állított ki és amely felhatalmazta a három katonatisztet, hogy abban az esetben, ha a kórházépületet nem hajlandók azonnal kiüríteni, úgy azt hatóságilag beavatkozással kell végrehajtani. Miután az igazgató-főorvos ismételtelen kijelentette, hogy az épületet nem áll módjában kiüríteni, a három katonatiszt és a rendőrkomiszár rendelkezésére egy szakasz katona ment ki a kórházba és azt teljesen kiürítették, részint az uccára, részint pedig a kórház udvarára. A kórházban árolt 17 beteget az igazgatóság egy szomszédos házban volt kénytelen elhelyezni. A maga nemében páratlanul álló esetről a kórház illetékes vezetői értesítették az ügyészséget és Rasvanu ezredes, ezredparancsnokot. Chisinauban mindenki nagy érdeklődéssel várja, hogy ez a szokatlan kilakoltatás milyen befejezést fog nyerni.

SPORT KÖZLÖNY

O Triumviratul (Siria)—P. T. T. Arad) 7:1 (2:0). A siriai Triumviratul footballcsapata vasárnap a jóhírű P. T. T. csapatát látta vendégül és az erős küzdelemből végül is a Triumviratul került ki győztesen. Az aradi P. T. T. egyetlen góllát 11-esből Barbu I. lőtte. A Triumviratul góllövői: Petica Matei (2), Trimbăta Emil (2), Joan Jivău (2), George Gefner (1). A Triumviratul játékosai közül kitűntek Petra Borlea, Petica Matei és Jurhász János, míg a P. T. T. játékosai közül Barbu I. és Tarián Vagalau érdemelnek dicséretet.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

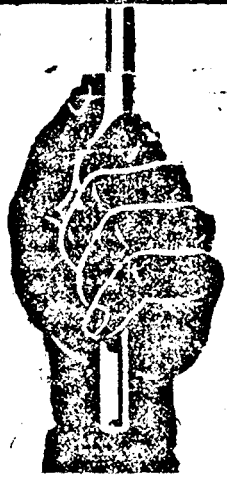
a 46 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendell.

Az előfizetést csak

1931. október hó 1-től számítjuk.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ionescu - Sisesti: „Oroszországból fogunk buzát importálni”

Racionalizálják a földművelést — Csak olyan buza után fizetnek exportprémiumot, amelyben husz százalékkal kevesebb az idegen anyag — Huszezer vagon kukoricát importál Olaszország Romániából

A földművelésügyi miniszter nyilatkozata

A közgazdasági életben is vannak meglepetések, vagy talán csak itt vannak igazán. Mert ki hitte volna, hogy akkor, amikor a tavasszal még arról panaszkodtunk, hogy megfulladunk a búzában, ősszel már az legyen a baj, hogy készletünkön felül kötöttünk le az exportra buzát és hogy a jövő tavasszal még importra is szorulunk. Pedig ezt a nem nagyon valószínű hírt most hivatalos helyen is megerősítik, amennyiben maga a földművelésügyi miniszter tett ilyértelmű kijelentéseket.

Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter ugyanis tegnap látogatást tett Brailában, ahol az újságíróknak kijelentette, hogy az exportprémium rendszere várakozáson felül állt.

— Azon a véleményen vagyok, hogy a most adotta a miniszter — hogy sokkal jobb, ha akár olacsa áron is tudunk gabonánkon, mint hogy a raktárakban heverjen.

A buza alacsony árával kapcsolatban a következőket mondotta a miniszter:

— Nem vagyunk a buza termeléséhez köve, vethetünk más gabonaneműeket is, amelyeket sokkal jobban értékesíthetünk, mint a buzát. A búzából csak annyit kell termelnünk, amennyi saját szükségletünkre elegendő, vagyis *racionalizálnunk kell a földművelést*. Ugyanakkor azonban azon lesz a kormány, hogy megjavítsa a buza minőségét, így a jövő évben már csak a szelekciónál buzának fogunk exportprémiumot adni, ami arra fogja kényszeríteni a gazdákat, hogy minél jobb minőségű búzát termeljenek. Egyébként már most olyértelmű rendeletet adtunk ki, hogy *olyan buza után, amelyben husz százaléknál több az idegen anyag, ne fizessenek exportprémiumot*. A jövő

évben ezt a kvótát már tíz százalékra szűkítjük le.

Arra a kérdésre, hogy megfelel-e a valószínűségnek, hogy feleslegünkön felül kötöttünk le buzát exportra és hogy a közeljövőben buzát kell importálnunk, a miniszter a következőket mondotta:

— Ez *tényleg lehetséges*, azonban nem kell aggódnunk, mert *módunkban lesz orosz és kanadai búzát importálnunk*, talán sokkal alacsonyabb áron, mint amennyiért mi most a búzát eladjuk.

Végül a miniszter még kijelentette, hogy az új román-olasz kereskedelmi egyezmény senkit sem nevel az aggodalmi elzóltsón, mert az egyezmény értelmében *Olaszország huszezer vagon kukoricát köteles Romániából importálni* és az olasz beviteli vám felemelésének nem lesz más hatása, minthogy, *Olaszországnan megdrágul a kukorica*.

A cukor árának leszállítása

Is szóba fog kerülni a répatermelők és a cukorgyárosok megbeszélése —
Bucurestiben összeül a gyárosok és termelők vegyes bizottsága

Bucurestiből jelentik: A cukorgyárosok és cukorrépatermelők vegyesbizottsága rövidesen összeül az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban. Ez év elején — mint ismeretes — az érdekeltek oly értelmű megállapodást kötöttek, hogy ebben az évben a tavalyinál jóval kevesebb répát fognak termelni a gazdák, mert a gyárak arra való tekintettel, hogy a tavalyi cukorból jelentős készletük maradt fenn, nem tudják az eddig termelt répamennyiséget feldolgozásra átvenni.

— Az európai borspiacok helyzete. Ausztriában a hét folyamán alkalmasint megkezdődik a szüret. A minőséget az esős időjárás nagydon lerontotta. Emiatt romlott a mustüzlet is, mivel a korai mustok a rothadás folytán mind mellékizüek. — Jugoszláviában a szüreti kilátások jók. Az öborok iránt semmi kereslet nincs és ezért a termelők az új termés részére nem tudnak hordót irtetni. — Németországban az esőzés korai szüretelésre kényszeríti a termelőket. — Olaszországban a várakozásnak nem felel meg a terméseredmény, a minőség azonban nagyon jó. Az öbor-készletek nagyon megcsappantak, sok helyen teljesen kifogytak. — Bulgáriában az idén 2.5—2.8 millió hektoliter bort várnak a múlt évi 1.7 millió hektoliterrel szemben. Az ideai rekordterméssel együtt a borkészletet 3 millió hektoliterre becsülik. — Franciaországban az eddig szüretelt délfrancia mustok cukortartalma igen magas. A külföldi bor bevitelét a borvidékek nem fogadták megelégedéssel, mert vámemelést vártak. — Spanyolországban ellentétben a többi bortermető állammal, a szárazság rontotta a terméskilátásokat. Egyes helyeken csak ötvenszázalékos termést várnak, de ennek jó lesz a minősége.

— A benzinpótló fagáz. Imbert elzászi kémikus fagáz-generátort szerkesztett, melyet a benzinnel együtt lehet használni. Ezt a generátort fahulladékkal táplálja. Az így előálló fagáznak 20 atmoszférájában feszültsége van a benzinnel 30 atmoszférájával szemben, úgy, hogy a motort jobban megóvjá, egyenletesen hajtja. A készüléket minden teherautóba be lehet szerelni, olyképpen, hogy az autótóba be lehet szerelni, olyképpen, hogy az autótóba be lehet szerelni, mint fagáznak hajtható. A fagáz nem kevesebb mint 90 százalékos megtakarítást jelent a benzinnel és benzollal szemben. Száz kilogramm faforgáccsal, 70—90 kilométeres utat fut a teherautó. A generátort most próbálják ki a Ruhr-vidéken.

A francia főke szénbányákat vásárol Angliában

Eddig már három bányát vettek meg.

Hosszu idő óta tárgyalások folynak egy francia csoport részéről angol szénbányák megszerzésére abból a célból, hogy Franciaországot elsőosztályú minőségű angol szénnef kassák el. Eddig már három szénbányát vett meg a konzorcium és további két bánya megvásárlása is készöben áll.

— Meghívó. Az Aradi Kereskedelmi Testület tagjai tisztelettel meghívjuk a vasárnap, szeptember 27-én délelőtt 11 órakor egyesületi helyiségünkben (Bulev. Regina Maria 13. sz., N. lépcső, I. em.) tartandó rendes taggyűlésre. Tárgysoron vannak a következők: Elnök megnyitja. Beszámoló az egyesület ügymenetéről. Gazdasági helyzet és munkanélkültség. Üzletberek leszállítása. Közszolgáltatási cikkek, villany, víz stb. árának leszállítása. Adók és közterhek és behajtásuk. Javaslatok és indítványok. Kériük a tagokat, hogy a tanácskozás nagy fontosságára tekintettel, teljes számmal és pontosan megjelenjen a sziveskedni. Tisztelettel Domán Sándor elnök. Dr. Szőlősi Zsigmond főtitkár.

— Nyolcszázmillió márka Berlin deficitje. Berlin város hivatalos lapjának közlése szerint a német főváros deficitje ebben az évben az életbeléptetett szükségrendeletek könnyítéseinek ellenére *hét-nyolcszázmillió márka* lesz.

Fizessen elő

a legnagyobb magyar lapra, az

UJSÁG-RA

leggyorsabb hírszolgálat,
a legjobb munkatársak:

Kóbor Tamás, Mára Sándor, Lynkeusz, Szomorj Emil, Pünkösti Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erői írják a lap minden sorát.

Előfizetési ára:

Egy óra . . . 200 lej
1/4 évre . . . 500 lej

Előfizetni lehet:

Sándor Iván hirdalpiroda,
Löbl hirdalpiroda
aradi cégoknél.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtetlen

Bözsikénk

temetésén résztvettek, ravatalára koszorut, esokrot helyeztek és mély fájdalomukat vigasztaló szavakkal enyhíteni igyekeztek, valamint Sziartau dr. urnak a gondos kezelésért és a Limbes rendezői vállalatnak a figyelmes rendezésért, ezaton is hálás köszönetet mondunk.

Ardeleán Ferenc és neie.

Rádió műsor.

SZERDA, SZEPTEMBER 23.

Bucuresti. 12. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 19.20. Gramofon. 20. Radulescu zongoraművész játéka. 20.45. Groner és Vasilache tréfás zenet előadása. 21.15. Nistorescu hegedűművész játéka. — Budapest. 9.15. A 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 12. Déli harangszó. 12.05. Zempléni Müller József és cigányzenekarának hangversenye. 12.35. A hangverseny folytatása. 4. Novellák. 5. Hegyi Anna magyar nótákat énekel Bura Sándor és cigányzenekarának kíséretével. 6. Olasz nyelvoktatás. 6.30. Hangverseny. 7.30. Előadás. 8. Az Egyetemi Énekkarok hangversenye. 8.45. Kuria Simi és cigányzenekarának hangversenye. 10. Viola da Gamba: Est. 11. Gramofonhangverseny. 10.45—12. A berlini adóállomás részére Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 11.30. Schickl-zenekar. 13.10. Gramofon. 16.00. Hangverseny. 17.15. Hedda Balon. Schumann G-moll szonátáját adja elő zongorán. 19.30. Kamara-kvintett. 22.30. A Gaudriol-jazz. — Belgrád. 11.35. Gramofon. 12.45. Rádiózenekar. 16. Gramofon. 17. Népies zene. 17.30. Rádiózenekar. — Breslau.

18. Szórakoztató zene. 19. Rádiózenekar. 21.10. Kertész és dalok. 23.10. Tánczene. — Katowice. 18. Népszerű zene. 20.30. Szólisták hangversenye. 22.30. Könnyű és tánczene. — Langenberg. 18.10. Lautenschlager Ottó előadása: Budapest és környéke. 20.45. Szimfonikus hangverseny. 23.15. Szórakoztató és tánczene. — Milano. 17. Gépzene. 19.15. Vegyes zene. 19.45. Gépzene. 20.45. Angot asszony lánya, operett. — Mor. Ostrava. 14.30. Rádiózenekar. 17. Szólisták hangversenye. 18.25. Falusi fuvózenekar. — Róma. 17.30. Könnyű zene. 20.10. Gramofon. 21. Olasz operaest.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 24.

Budapest. 9.15. A Mándits szalonzenekar hangversenye. 12. Déli harangszó. 12.05. Gramofonhangverseny. 4.10. Felolvasás. 5.30. Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. 6.15. Angol nyelvoktatás. 6.45. Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 8. A belgrádi rádió műsorának közvetítése. Maid: Horváth Gyula és cigányzenekarának, valamint a Fejes szalonzenekar hangversenye az Ostende kávéházból. — Bécs. 11.30. Cerda zenekar. 12.10. Gramofon. 15.50. Gramofon. 19.30. Jazz két zongorán. 20. A bécsi filharmonikusok hangversenye. 22. Werba zenekar. 4. Dauver: Ziehrer egyge-

lez. — Belgrád. 11.35. Gramofon. 12.45. Rádiózenekar. 16. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 20. A Sinton opera zenei közönség átvétele a belgrádi nemzeti színházból. 21.40. Egyházi hangverseny. — Breslau. 16. Szórakoztató zene. 18.40. Csellóverseny gramofonon. 22.50. Berlin. — Brüsszel. Francia adó. 20. Verdi: Traviata c. operája gramofonon. — Hellsberg. 16.30. Szórakoztató zene. 20. Mozart: Così fan tutte című operája. — Milano. 17. Gépzene. 17.10. Gramofon. 19.15. Könnyű zene. 19.45. Gramofon. 21.15. Giordano: Május hava és A király c. operája. — Palermo. 21.95. Mascagni: Fritz barátunk című operája. — Róma. 17.30. Ének- és zenekari verseny. 20.10. Gramofon. 21. Szimfonikus hangverseny. Utánjazz. — Varsó. 17.15. Gramofon. 18. Szórakoztató zene. 22.30. Könnyű és tánczene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMÍTIUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbeliessel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok kelzés levelek továbbítására megfélelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

LEVELEZÉS.

INTELLIGENS, komoly eserkésszel levelezni turistá leány. Választ „Elmények” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3192

ALKALMAZÁS.

GYERMEKSZERETŐ, megbízható nő, kitűnő bizonyítványokkal állást keres kis gyermek mellé vagy házvezetésre is. Megkereséseket „Lelkiismeretes” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába továbbít. 3188

FIATAL LEÁNY fogorvosi rendelőbe aszisztensnek felvételt. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3198

LAKÁS.

KÉT UDVARI szobás, fürdőszobás lakás október 1-re kiadó. Str. Seminarului (v. Sina-ucca) 1. 3186

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Str. Crisan (Karolina-ucca) 5. 3191

EGY, ESETLEG KÉT különbejáratu butorozott szoba direkt fürdőszobával, elegáns, garantált tiszta, esetleg teljes ellátással, október 1-re olcsón kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában: 400

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a házmeiernél. 200

KÉTSZOBÁ, konyhás I-só emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

Négy szobás

erkélyes, fürdőszobás, parkettás modern lakás, esetleg azonnalra is kiadó. Str. Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 9—11.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MORMOTTA BUNDA, náló, ebédlő, szalonberendezések, zongorák, hegedűk, szőnyegek, függönyök, stercok, gobelinok, festmények, gyermekágyak, rozágy, ne-szeszeres kézbörönd, szőrmék, himzett hálókabátok, berzes fotelok, vitrin, Bieder-mayer szalon, antik asztal és székek, fotelármák, régi székellykorsók, mosdó, service disztárgyak stb. olcsón eladók.

SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

KERESÉK perszabundákat, szőrmé darabokat felszörmézéshez, perzsa és gyári ebédlő- és futószőnyegeket, vitrineket, komódokat, sezlonokat, szőrt székkeket-szobaberendezéseket, antik disztárgyakat. SALGONÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

KITUNO, jókarban levő 2 Hltres vashordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Őszi ruhákat és felöltőket legszebben fest, tisztít
KNAPP modernül berendezett vállalata
v. Weitzer-u. 11. v. Magyar-u. 10.

OKTATÁS.

HAROM hónap alatt olcsón franciát, németet, román nyelvet elsajátíthat. Bulv. Carol 58. I em. Ella Remhartz. 3190

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTEREN a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-templonnal szemben
november 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 250

KÜLÖNFÉLEK.

KERBLEM. A legnagyobb nyomorban tengődő özvegy, apró gyermekeivel a legnagyobb kétségbeesésben bármilyen segítséget kér. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

FÉRFISZOBÁ, csontszintű háó, modern teljesen kifogástalan villanylámpa, paplan párna, lenvászon ágygarnitúra teljesen új, férfi és női télikabátok olcsón eladók. Ugyanott egy különbejáratu butorozott szoba fürdőszobával október elsejére kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 500

Promotoru-Comunei: Ghioroc: No. 5—931. Prom. PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică, cumcă Consiliul Promotorial Ghioroc — în ședinta din: 17. Sept. 1931, prin pct. VIII a hotărîit — ca în ziua de 27 Sept. 1931, orele 11 a. m. să se țină adunarea generală a Promotorială în localul Primăriei Ghioroc — pentru desbaterea următoarelor: Ordine de zi: 1. Deschiderea adunării generale și desemnarea verificatorilor. 2. Constatarea membrilor prezenți prin apel nominal din tablou. 3. Darea de seamă și cenzurarea socotelilor pe anul trecut. 4. Descărcarea Comitetului, a casarului, județului și notarului. 5. Votarea bugetului pe anul agricol 1931—32. 6. Fixarea datei culesului și luarea măsurilor în legătura cu aceasta. 7. Demisia-narea comitetului, primarului și a casarului-notar și alegerea noului comitet, primar și casar-notar. 8. Propuneri și interpoziții. 9. Închiderea adunării gen: Ghioroc, la 20 Sept. 1931, Președinte: Dr. M. Stoinescu (ss). Primar-prom.: Dimitrie Rotar (ss). Notar-prom.: V. I. Perianu (ss). 3189

HIRDESSEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árák! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Kedvezményes vizum és utazás **Künstler Vizumirodában** ARAD, Bulev. Reg. Maria 24.